

RESSO

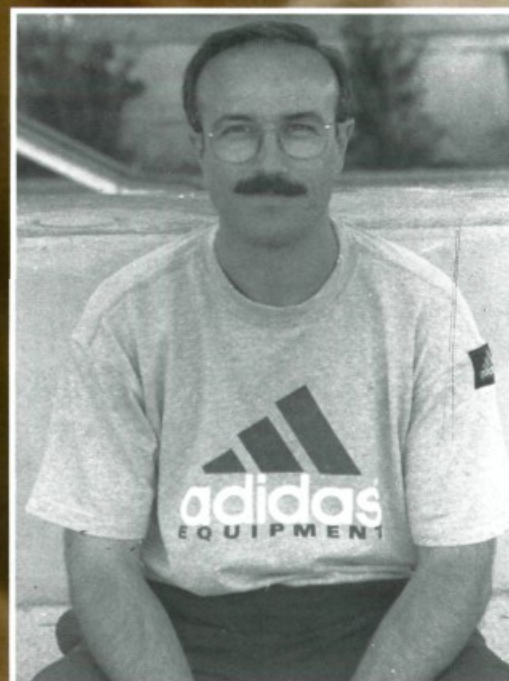

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 9, Núm. 85 • Octubre 96 • 250 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Entrevistes a:

- **Xisco Amengual**
- **Tinent Reina**

Conversa amb:

Na Maria

Perelló Bover

**L'Obra Cultural Balear
celebra la sisena Setmana
de Cuina Mallorquina
Sa Fira 1996**

HALCON
VIATGES

**PONT DE LA
CONSTITUCIÓ**

Carrer Major, 3
Tel. 16.00.66
07630 Campos

GALÍCIA AL COMPLET

Del 5 al 8-12 **29.500** Del 4 al 11-12 **34.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 2**
en zona «Ries Baixes» pensió completa + trasllats.

GALÍCIA AL SEU AIRE

Mínim 2 persones Mínim 4 persones

Del 5 al 8-12 **37.000** **45.000**

Del 4 al 11-12 **34.000** **39.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 2**
en zona «Ries Baixes» mitja pensió + cotxe de lloguer grup A quilòmetres il·limitats.

ASTÚRIES I CANTÀBRIA AL SEU AIRE

Mínim 2 persones Mínim 4 persones

Del 4 al 9-12 **47.000** **41.000**

Del 5 al 10-12 **47.000** **41.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 3***
mitja pensió + cotxe de lloguer grup A quilòmetres il·limitats.

ANDORRA Del 5 al 9-12 **35.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 3*** mitja pensió + trasllats

RUTA TRES NACIONS

La Cerdanya Espanyola - Francesa i Andorra

Del 5 al 9-12 **35.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 2** pensió completa
excepte un berenar + excursions.

MADRID I VOLTANTS

Del 5 al 8-12 **47.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, + trasllats + hotel 4****
en règim de mitja pensió + 2 berenars + excursions.

ANDALUSIA

Sevilla - Còrdova - Granada

Del 4 al 9-12 **47.000**

El preu inclou: Avió anada i tornada des de Palma, hotel 3*** mitja pensió + 3 berenars
+ excursions + acompanyant.

**SI DESITJA FER ALGUNA RESERVA
O SOL·LICITAR INFORMACIÓ, TRUQUI AL
902 300 600**

De les 9'30 a les 21 '00 hres.

**Ara, canviar a més
li costarà menys.**

Gesa

**CANVI
a 220V**

**Informi's:
(cridada gratuïta)**

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
V Curs Internacional d'Òrgue	7
Estudis Científics...	7
A la fi tenim institut!	8
Es Jai de la Sala	9
Ull Crític	10
Ressons Damià Huguet	11
Especial Sa Fira	12
Reflexions sobre la Fira...	14
Inauguració «Can Palliseta»	15
Notícies de Partits	16
Educació	17
Fent Una volta per la vila	18
Dialogant s'aprofita el temps	21
Notes d'Església	23
Conversa amb...	24
Opinió	26
La Pedrera	28
Canaricultura	29
Temps de joc	29
Entrevista amb...	30
Plana Verda	32
Un campaner volta el món...	33
Sa Pesquera	34

Democràcia? Quina democràcia?.

Recentment a la ciutat de Toledo, just abans de començar el curs escolar, uns 4.500 pares decidiren mitjançant un referèndum quin horari convenia per als seus fills. Cada família tenia un vot: el conflicte que havia sorgit amb el Ministeri d'Educació es va resoldre amb justícia i facilitat. Aquesta iniciativa dels toledans sorgeix i esdevé ben discretament, a molts els haurà passat desapercebuda, just enmig de tot el rebumbori habitual de grans i solemnes fastuositats duites endavant pels polítics professionals i de cotxe oficial, telèfon mòbil oficial, viatges oficials, etc... És de lamentar el paper que estan fent aquesta gent en moltes situacions, sobretot si tenim en compte el sou que guanyen i que no tenen escrúpols de pujar-se perquè segons diuen, és dels més baixos de la C.E.E. Però els sous d'un picapedrer, d'un ferrer, d'un administratiu... també són els més baixos de la comunitat. El que passa és que aquests col·lectius, en no ser que siguin funcionaris, no es poden ni atrevir a reclamar que no se'ls congeli el jornal. Aquest fet de Toledo té idò tots els caràcters i perfils d'una societat activa i amb auto-estima que no vol que, una vegada més, les burocràcies suposadament representatives enredin una qüestió que necessita una resposta sense embuts. No deixa de ser bellament sorprenent que a Copenhague, en ple centre de la capital danesa més concretament, faci 25 anys que existeix funcionant sense problemes «una comunitat de cors fonamentada en la llibertat, la cultura, l'idealisme i la solidaritat» sense dirigents i en la quals totes les decisions importants es prenen en debats comunals. Ara han fet l'aniversari. Són, tant el cas de Toledo que no hauria de ser tan esporàdic, com la utòpica realitat danesa consolidada, uns referents que aquesta democràcia que vivim carregada d'ambigüitats i recercades complicacions necessita tenir presents.

Perquè aquí, en el context habitual, l'estrambòtic no és ni més ni manco que les esperpèntiques i delirants envernissades que s'estan pegant molts de professionals de la política per seguir xuclant encara un poc més de la mamella.

Diuen que...

— N'hi ha molts que xerren molt i no diuen res.

— N'hi ha que sense xerrar es donen a entendre.

— L'Amo no és qui comanda.

— Es llogaran tots els camions cuba que facin falta per buidar les cisternes que tenen vessaments de pous negres del poble i així es podrà subministrar aigua per regar el golf de son Baco. Pareixerà aigua depurada.

— De la depuradora mai més no se n'ha sabut res.

— Els 40 milions del golf també volaran i mai més no se'n sabrà res.

— La gestió econòmica de la Sala no pot ésser més bona.

— Per això l'any que ve faran els rebuts de la xarxa de clavegueram de dos en dos.

— La congelació dels salaris de tots els treballadors del poble no bastaran per pagar els interessos dels deutes de l'Ajuntament.

— Els regidors de la majoria absolutista es posen taps a les orelles quan parlen els regidors de l'oposició. Necessiten una vacuna antidecibels enverinats.

— O un curs de democràcia per aprendre que el diàleg de l'equip de govern amb l'oposició pot ésser molt saludable per al poble.

— La clau que havia d'obrir el pany per anar a cercar alga al Trenc

està rovellada i no obri.

— Si el Campos enguany no fa primer serà perquè no vol.

— O perquè no li convé.

— Es veu que saben cuidar la pedrera. Que n'aprenquin a ca l'equip representatiu de l'illa.

— Les boveres s'han de convertir en restaurants, els corralers de vaques en piscines i les vaques en turistes. Visca la reconversió!

— El V Congrés Internacional d'Orgue ha estat un èxit. Enhorabona!

— Madrid vol solucionar el problema de les torrentades. Ara per ara només fan projectes. No sabem si hi seran a temps. Sobretot, alerta amb la Rambla.

— Campos també vol solucionar els problemes dels embassaments dins el poble. Ens tocarà una altra vegada gratar-nos les butxaques. Qui no està content és perquè no vol!

— Si Tirme posa en marxa la incineradora, Campos posarà en marxa l'estació de transferència.

— Si Tirme posa en marxa la incineradora, començaran a augmentar les dioxines a l'atmosfera. Tanta sort que els que primer rebran seran els bunyolins.

— El contenciós de ses Covetes encara no s'ha resolt perquè encara no s'ha aclarit si són 100 pams o 100 metres els que hi ha d'haver de distància a la mar.

— Les obres del poliesportiu cobert avancen que és una barbaritat. Què més volem? És que tenim uns polítics...

— L'any que ve, a la platja del Trenc no la reconeixerà ni la mare que la va parir de tants de serveis que tindrà. Govern balear dixit.

— L'enllumenat dels carrers que va prometre el president Matas

al nostre batle serà tan potent que es podran enfilar les agulles de cosir al carrer, però de dia, però de dia...

— Llet mallorquina no s'haurà de dedicar a l'agroturisme, perquè el negoci ja rutlla i els deutes minven i els productors cobren. Que duri!

— L'estiu vinent, les platges de Campos quedaran més netes que una patena. Conseller José María González Ortea dixit.

— L'ex-batle fa bona feina a els Infants del Món. Que aquesta bona obra tenguí continuïtat i que se'n recordi que les illes també formen part del món.

— L'horari de fer feina 24 hores sense aturar i tres dies lliures serà l'horari europeu d'aquí a dos dies.

— Això haurà succeït gràcies a l'experiment exitós dels policies municipals de Campos.

— Per fer les plaques noves dels noms dels carrers només se'n va presentar un.

— Quants n'hi havia que ho sabien?

— Quants o quantes se'n presentaran per fer les classes de català que organitza l'Ajuntament?

— Per ventura fareu tard!

— Al carnet d'un partit polític, imaginau quin, li diuen el *tampax*. Sabeu per què? Idò perquè amb ell pots fer quasi de tot.

— Per fer de xofer encara es necessita el de conduir.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Vos recomanam

• Tenir la vostra parella contenta, tots dos hi sortireu guanyant.

• Respectar sempre els senyals de circulació, tant a fora com dins el poble.

• Reduir el consum de tabac per arribar a no fumar gens.

• Comprar artesanía campanera.

• Felicitar els amics quan fan festa.

• Fer cas a tothom i no només als externs.

• Conservar les tradicions nostres i vostres.

• Tenir el cap damunt les espatles.

• No fer enfadar els vostres pares, ni les vostres mares, ni els vostres fills, ni les vostres filles, ni els vostres germans, ni...

• Que no vos automediqueu, per això hi ha metges, o no?

• Que no abuseu dels vostres amics.

• Que llegiu llibres de la bibliografia campanera, especialment de Damià Huguet.

• Ara també podeu llegir el llibre de poemes de Joan Pomar.

• Seleccionar les deixalles i no tirar tots els fems junts.

• Que recicleu el vidre i el tireu al contenidor corresponent.

• Que recicleu el paper i el cartó, per això s'ha fet un esforç de posar més contenidors selectius al poble.

• Que seleccioneu també les llaunes per poder-les reci-

clar.

• Protegir el medi ambient del poble i de fora del poble.

• Que faceu bona cara a la gent que vos envolta. Tots hi sortireu guanyant.

• Que ajudeu sempre que pugueu a qui vos necessiti. Tots una rebreu la recompensa.

• Que reflexioneu sobre la frase següent: «La gent està tan capficada en les coses de cada dia que perd la seva capacitat de sorpresa.»

• Que vos ho passeu bé, de la millor manera possible. Per set-cents mil anys que hem de viure...

Dra. M^a del Àngels Servín Loya

Dentista

Odontologia en General

Carrer Bartomeu Ballester, 17

Tel. 65.28.60 • CAMPOS

(Prèvia petició d'hora)

RESTAURANT BAR AVENIDA

Local climatitzat i terrassa

Gran varietat de Pa amb Oli

Menú diari a 750 Ptes.

Menú diumenges i festius a 1.100 Ptes.

*Sopars i dinars de companyerisme
(preus econòmics)*

Menjar per dur-se'n

CUINA MALLORQUINA

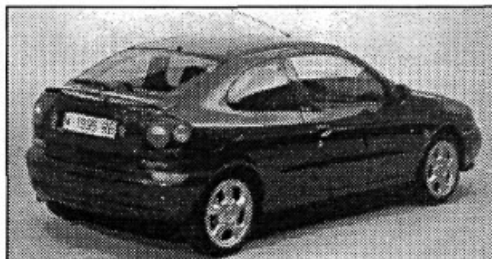
Avinguda Jaume II, 28

Tel. 16.00.77

CAMPOS

Juan Artigues, S.L.
Renault Campos
Antelmo Obrador, s/n.

Servei de grua permanent

Tels. 65.02.62 - 65.04.00

Tel. Mòbil. 908.63.81.99

Lloguer de vehicles

Disposam de vehicles de substitució
mentre vostè repara el seu
a les nostres instal·lacions
a preus molt especials

Queixa per la recollida de fems a Sa Ràpita

Som una persona que, des de fa molts d'anys, cada estiu resideix a sa Ràpita, i més concretament al carrer Déntol. Vos faig arribar aquesta carta que fa uns mesos vaig donar entrada a un escrit a l'Ajuntament de Campos enllà on denunciava una sèrie de deficiències amb la recollida de fems. Els problemes no s'han subsanat i encara és l'hora que he de rebre contesta, per la qual cosa m'he decidit a donar difusió a la carta i demanar-vos que el reproduïeu a la vostra revista. L'escrit és el següent.

Vull exposar la meua queixa sobre la recollida de fems que es duu a terme, en primer lloc per la freqüència i en segon per l'horari.

Un servei que pagam tot l'any i que quasi bé només utilitzam a l'estiu hauria de donar-se cada dia de la setmana i no només quatre, sobretot tractant-se de la casta de servei al qual em refereix el fems i a l'estiu.

Per altra banda, trobarem un full d'aquest Ajuntament dins el jardí de ca nostra on hi havia una

sèrie de recomanacions respecte als renous, cans, horari de metge i horari de recollida de fems. Més concretament, es recomana que es tregui els vespres millor a partir de les 22 hores i amb les bosses ben fermades. Tot això hem procurat complir-ho, però ens trobam que el camió passa a buidar els contenidors al voltant de les 16:30, amb la qual cosa i entre que només passa quatre dies per setmana i no compleix l'horari establert per aquest ajuntament, resulta que els contenidors sempre estan plens, els carrers estan bruts, les rates corren per tot arreu i amb la calor i el sol de tot el dia, sa Ràpita, en definitiva, put.

Per la qual cosa deman que es subsanin aquestes deficiències a les que crec que tenim dret els estiuejants d'aquest lloc que era privilegiat i que ho hauria de tornar esser.

Margalida Bauzá Salom

CONSTRUCCIONS

GUILLÉN - BAUZÁ

Noves edificacions i restauració de cases antigues
Escorial, 64 • Tels. 65.25.01 - 65.28.11 • CAMPOS

**COMERCIAL
RAMBLA**
TEL. 65 25 01

Jardineria,
Decoració
Art Mallorquí

Rambla, 14 • CAMPOS

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

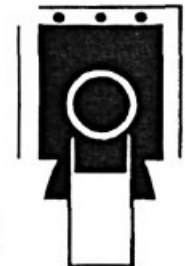
Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel. 65.21.93 • CAMPOS

BUGADERIA

TINTORERIA

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • TEL. 65.25.27

Maria Bover Mulet

Tenda 100

i articles de regal

Es graven figures per a noces, batejos i comunions

Carrer Nou, 1 - Tel. 65.05.30 - Campos

botendències tenda...

*Moda Home / Dona
Exclusiva Texans Caroché*

Major, 4 - Local D • Tel. 65.09.34
07630 CAMPOS

V Curs Internacional d'Orgue

El V Curs Internacional d'orgue Mn Bartomeu Ballester va ser un acte amb què es tancava l'estiu culturalment a la vila. En podem destacar dos aspectes: qualitat dels concerts i absència de públic campaner. Com és possible que a la gent li agradi tan poc la música... S'oferiren en horaris assequibles i dies propicis oportunitats de gaudir de la fastuosa i melòdicament barroca música que escampava el nostre venerable orgue del convent, el marc no podia ser més adequat i

la gent es queda mirant piltrafes televisives. Per què? Un interrogant obert.

Voldríem proposar que en properes ocasions el programa fos més detallat i explicatiu incloent currículum dels intèrprets i notes sobre els autors encara que fos breument.

M. Alcaraz

Estudis Científics en El Salobrar de Campos

Des del passat 5 d'agost fins a les darreries d'octubre un grup d'ornitòlegs suïssos estan treballant en un estudi sobre les migracions de les aus. Per a fer un seguiment dels viatges que emprenen els aucells per fer l'estada de l'hivern a l'Àfrica on el clima no és tan advers per aconseguir aliments, membres de la «STATION ORNITHOLOGIQUE SUISSE SCHWEIZ.VOGELWARTE SEMPACH» estan enregistrant dades quantitatives que prenen durant les nits en el salobrar mitjançant l'ús d'uns radars. Aquestes dades seran contrastades amb les d'un altre punt d'observació a Màlaga per averiguar si les aus prefereixen seguir la costa del llevant de la península ibèrica o bé s'aventuren a creuar la mediterrània amb molt més risc.

Dieter Peter i Matthias Kestenholz són els directors de l'estació instal·lada a Campos. Bruno Bruderer n'és el cap del projecte i va ser amb la simpàtica Gabrielle Hilke que ens traduï de l'alemany al francès amb qui vàrem tenir la xerrada directament.

Segons explicà la utilització d'aparells de radar ja ha donat resultats satisfactoris en uns treballs semblants duits a terme a a serralada alpina. Aquests equips han estat cedits per les forces armades suïsses ja que per a usos militars havien quedat obsolets. Mitjançant unes modificacions i adaptacions s'ha aconseguit la conversió de dades analògiques en dades digitals que apareixen a la pantalla d'un ordinador amb un programa especialment dissenyat pels estudis ornitològics: bellíssim aprofitament

- Els ornitòlegs suïssos al costat d'un dels radars.

d'estris militars!!.

Els radars permeten determinar el número i la distribució de les aus en una radi d'acció de 4'5 Km, poden seguir-les automàticament i enregistrar informacions sobre els seus desplaçaments, altitud de vol, velocitat d'aleiteig ... fet que, si bé no permet determinar amb exactitud l'espècie, sí que dóna una referència quantitativa-orientativa molt útil.

A més a més aquests radars permeten fer seguiments de globus que transmeten dades sobre la força i direcció de vent. Amb aquestes tecnologies es complementen els tradicionals mètodes d'anellament suposant tot plegat un considerable progrés en les investigacions d'ornitologia.

Amb els nostres amics ornitòlegs que molt amablement ens mostraren les seves instal·lacions comentàrem també la necessària protecció del

patrimoni medioambiental de la nostra comunitat i del planeta en general ja que serà endebades el progrés en recursos tècnics si no hi ha espècies per estudiar i estimar.

Els ornitòlegs suïssos també esmentaren la seva gratitud envers la gent de per aquí que ha fet molt acollidora la seva estada així com amb els bombers que després d'una dura jornada de treball varen ajudar-los a treure els seus equips del fang on havien quedat encallats després de les pluges d'aquesta fi d'estiu.

Montserrat Alcaraz

A la fi tenim institut!

El passat dia dos d'octubre començaren les classes els alumnes de tercer curs d'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) del nou institut. Va ser un dia molt important pel nostre poble, ja que era la primera vegada en molts d'anys que al·lots i al·lotes campaners de més de catorze anys podien seguir els seus estudis a Campos. Dies abans havien entrat a les aules els de primer i segon

L'institut encara no és tal, ja que només funciona com a secció del de Lluçmajor, per la qual cosa no gaudeix d'autonomia total, ja que en molts d'aspectes, tant administratius com docents, depèn del centre del municipi veí.

La població escolar és de 162 alumnes, tots ells de Campos, Ses Salines i la Colònia de Sant Jordi. Trenta d'ells formen l'únic grup de primer d'ESO. De segon n'hi ha quaranta-quatre, dividits en dos grups. Finalment, vuitanta-vuit alumnes cursen tercer d'ESO, repartits en tres grups. Pel proper curs està previst que també es pugui cursar quart d'ESO, el que faria augmentar la població estudiantil.

La dotació total de professorat és de tres mestres i tretze professors/es. D'aquests darrers, emperò, només tres tenen dedicació completa a Campos, ja que la professora d'alemany té un contracte a mitja jornada i els nou professors restants són itinerants, el que significa que imparteixen una sèrie d'hores de classe a Campos i completen el seu horari a l'institut de Lluçmajor. També està previst que properament s'hi incorpori una professora de suport, compartida amb Manacor, ja que el centre compta amb alumnat d'integració. Els tres mestres tenen dedicació completa al nostre poble.

Com que el centre només és una secció, no té director propi. El titular és el de l'institut de Lluçmajor, Bartomeu Carrió Trujillano. Completen la junta directiva la cap d'estudis adjunta Margalida Burguera Adrover i el secretari adjunt Damià Verger Rigo.

Els problemes amb que s'han

— Cent seixanta-dos alumnes omplen les aules de l'institut de Campos

trobat són els derivats de ser un centre nou i muntat amb molt poc temps: retard de dos dies en l'inici del curs, manca de material de totes les assignatures, encara no hi ha personal administratiu, el que obliga al professorat a fer hores extres per poder cobrir el buit, i, sobretot, la falta d'espai provocat pel retard en l'acabament de les obres d'ampliació. Al moment de tancar l'edició, tampoc havien arribat els llibres de text per a l'alumnat, ja que el professorat no va començar a ser assignat al centre fins dia dos de setembre, data a partir de la qual varen haver de triar els llibres i comanar-los. Però és ben possible que quan llegieuen aquestes el problema ja s'hagi solventat, ja que estaven a punt d'arribar.

La cap d'estudis, Margalida Burguera considera que l'institut té tota una sèrie de característiques positives, com és el que es tracta d'un centre petit, que permet tenir un coneixement més acurat de l'alumnat i el fet que es pugui tancar.

Malgrat totes les dificultats, l'alumnat de primer i segon d'ESO han pogut triar entre dues optatives: alemany, elegida majoritàriament i, per tant, la que s'imparteix, i francès. I el de tercer d'ESO entre sis: cultura clàssica, introducció a l'electricitat i l'electrònica, sistemes i unions industrials, introduc-

ció a la gestió i administració, alemany i francès, de les quals es fan les tres darreres, que han estat les que han tengut més demanda d'alumnes.

El professorat es troba molt il·lusionat i amb moltes ganes de fer feina, però també té molts de desitjos d'independència. Esser una secció d'un altre institut provoca que els professors i professores hagin de fer molts de quilòmetres que es podrien evitar si Campos fos un institut independent. Alguns s'han de desplaçar a Lluçmajor per impartir-hi classes. I tots, pels claustres o les reunions de departament. La línia pedagògica del centre no és totalment lliure, ja que s'ha de coordinar amb les programacions del centre del qual depèn, el que fa que s'hagin de mantenir reunions periòdiques amb els caps de departament de Lluçmajor.

S'ha creat, també, una Associació de Pares i Mares delegada, amb la qual la junta directiva té molt bona sintonia. El passat dijous dia denou de setembre es va convocar els pares i mares de l'alumnat a una reunió informativa, a la qual varen assistir massivament, fins el punt que no varen caber a la sala de reunions.

Jaume Lladó

La politiqueta campanera: canten papers i menten barbes!

Quines grans realitzacions municipals tenim al nostre poble enguany? No crec que us torbeu més de 1 minut per pensar perquè no n'hi ha cap. Ni les necessàries (la de l'enllumenat comença a ser ben necessària) ni de les altres.

Sabem sí que hi ha projectes i obres d'altres institucions o del Consell o del Govern o d'altres. La qüestió que és innegable per tot campaner és que els impostos pugen i pugen: les contribucions, la taxa dels fems, les contribucions especials (de les aigües).

I a més a més, per afegir, l'Ajuntament ha manllevat fa poc 20 millions per fer front a despeses hem de suposar que «generals» o corrents. La veritat, no voldria fer la

suma de les factures pendents en un foli perquè crec que no bastaria ni per començar. I en un full n'hi caben molts de números. Llàstima si tots són vermells.

Aquí està la veritat, al marge que el Sr Batlle la vulgui explicar o no. Com diu l'adagi, canten papers, menten barbes!

El Sr. Andreu Prohens, diuen que Batlle, no hauria d'oblidar el que passa pertot arreu. Passen dos dies sense la vara i no se'n recorda ningú. Si més no, Batlle, feis una política per tot el poble i posau remei abans que la malaltia se'n dugui el malalt.

Es Jai de la Sala.

9

L'Associació d'Empresaris de Campos va visitar la Fundació Deixalles

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Elionor Miró és la presidenta de l'Associació d'Empresaris de Campos

L'Associació de Comerciants i Empresaris recentment creada al nostre poble continua duent a terme les seves reunions mensuals el primer dimarts de cada mes.

Dia sis d'agost hi fou convidat el batlle, Andreu Prohens, el qual contestà d'una forma prou detallada totes les preguntes que li feren els assistents, informant, a més a més, per pròpia iniciativa, d'una sèrie d'aspectes de la vida municipal. Una d'elles va ser la ubicació definitiva que tindrà la futura depuradora de Campos, que es construirà dins la finca de Son Amer. El batlle assegurà

que el seu pagament anirà a càrrec de l'empresa promotora del camp de golf de Son Baco, en cas que finalment aquest camp es pugui posar en funcionament.

L'únic que decebé el públic fou que davant una pregunta d'un dels participants el batlle confessà que no se'n recordava de quin és l'augment de la taxa de fems. La majoria pensaren que no contestà perquè es tracta d'un tema polèmic, ja que la pujada ha estat de més del 100%. La presidenta, Elionor Miró ha manifestat a Ressò que enguany ja no hi poden fer res, però que per l'any que ve estudiaran la possibilitat de presentar un recurs contra l'aplicació d'un augment tan desorbitat.

Dia tres de setembre, el personatge convidat va ser Pere Capó, secretari general de PIMEM. Va explicar què és PIMEM i quins són els principis que la regeixen, així com la política d'obertura als pobles que duu a terme aquesta associació. Enumerà els avantatges que pot tenir per un petit o mitjà empresari associar-se a PIMEM i manifestà que si s'aprofiten bé, la quota pot sortir més que compensada. També va xerrar de l'Associació Deixalles, dedicada al

reciclatge i convidà els empresaris campaners a visitar-la. L'excursió es realitzà el dilluns dia nou de setembre i va ser un èxit. Un minibús acompanyà els excursionistes a les instal·lacions de Deixalles. Això sí, partiren a les dues del migdia i tornaren a les cinc del capvespre, per no deixar desatesos els seus comerços.

La darrera reunió que s'ha celebrat fou dia u d'octubre i el convidat va ser Paco Blasco, gerent del programa europeu Leader II. Explicà el ventall de subvencions que es poden aconseguir a Mallorca gràcies a aquest programa i oferí la seva ajuda i assessorament tant a l'associació com a nivell individual.

L'Associació d'Empresaris de Campos comptarà amb un stand a la fira, gràcies a PIMEM, que es fa càrrec de les despeses. S'exhibirà un plànol del nucli urbà campaner on s'hi localitzaran els socis mitjançant una targeta de cada empresa.

La junta directiva està satisfeta perquè no ha minvat el nombre d'assistents a les reunions i, en un futur proper, pensen plantejar-se algun objectiu de treball.

Jaume Lladó

Ull Crític

Mal assumpte si no s'arreglen les coses que s'espenyen

— Un deixa el contenidor obert o inclús les bosses defora, un altre els cans a lloure. Així estava el contenidor del carrer del Sol dijous dia tres d'octubre a les 8'30 h. I que no és guapo això?.

Fotos: Sebastiana Lladó (Foto Vidal)

— Fa més d'un mes que qualche cotxe o camió va espenyar aquesta vorera de la vorera del començament del carrer de la Síquia, just devora la creu de'n Noreta. Encara és l'hora que ningú hagi mogut cap passa per arreglar-la. No té l'ajuntament un encarregat de manteniment? Sembla que no.

MATEU NICOLAU URREA

Gestió i assessorament fiscal i empresarial

Síquia, 12 · Campos A 10 Tel. 65.03.45

Pintures Recó

Vázquez Mella, 2 Tels. 650704 - 650205 CAMPOS

**PRODUCTES
ADROVER**

Carrer Menorca, s/n. · Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Memòria de cel.luloide

Entre el cinema i la literatura Damià Huguet

Antoni Serra

Els núvols han tancat barres i la pluja menuda insisteix altra volta. Estic desficiós. Miri on miri, l'horitzó em mostra la línia de la mort. O jo la hi veig. Pensava en un amic —darrerament, hi pens molt sovint—, en un poeta, en un home magre i alt, fet d'ossos, poca carn i paraules: Damià Huguet. El neguit de no poder vèncer la mort dels altres, la impotència, m'irrita i em fa aixecar de la cadira. Vaig a la prestatgeria de l'estudi i en trec un llibre. Llegesc:

«Paper tacat reben d'herència antiga i memòria esqueixada. Arrancam els cilicis i escopim la saba dels missals venerats».

Surt a la terrassa amb gust amarg al paladar i l'angoixa a la gargamella, i torn a escampar la vista fins allà on m'abasta. El paisatge és ferest. Des de na Fàtima, a la meva

esquena, avancen ennegridades negroses que van embolicant el poble. Un raig de sol, més poderós que el núvols, s'hi escola i pega damunt les cases de Son Serralta, que tornen lívides de cop. La pluja menuda va fent la seva i m'amara cos i ànima, encara que no en tenguí, d'ànima. També ha begut aigua el *Mapa de desig*, que és el llibre que duc a les mans. Ens el dedicà Damià Huguet amb rabiosa tinta vermella: «Als amics Toni i Aina, en homenatge a dos lluitadors per la nostra llibertat». Sé que no és hora de nostàlgies ni de debilitats estèrils ni de romanticismes inútils... La mort es pot vèncer —de fet, la vencen alguns privilegiats—, com la va vèncer John Huston, l'amic de Damià Huguet, a *Els morts*; i es pot vèncer de l'única manera que tenim a l'abast en el món de la intel·ligència i de la creació: amb la bellesa i la passió de l'art i per l'art. És el que ha fet el poeta Damià Huguet, a pesar de les esqueles i de les notícies funeràries aparegudes als diaris. Encara que només sigui per la prosa exquisida del seu darrer llibre, *Les fites netes*, ell l'ha vençuda, hi ha fet cucaveles, que és el que la mort mereix.

I tanmateix, crec que aquesta societat nostra, que congria mediocritats i hipocresia als soterranis magnífics dels xalets adossats, no ha fet a Damià Huguet el cas que mereixia com a creador apassionat per la poesia i el cinema.

D'altres —més rics en diners, però més pobres que ell en capacitat literària i intel·lectual— se n'han duit els honors. Per a Damià Huguet ha quedat el treball seriós, responsable, que l'escriptor fa en la solitud necessària: els seus llibres de poesia, les seves cròniques i articles

sobre el cinema (visions des de la serenitat de directors, actors i actrius, pel·lícules de tot temps i gènere), la seva activitat cultural com a editor i com a ciutadà compromès amb Campos, el poble que el va veure néixer i que, malgrat tot, mai no el veurà morir. Es mereixia molt més que no li han donat. Mai no va ser mesquí i, per això, sempre donava més que no rebia. Però, un poeta que escriu un vers com aquest

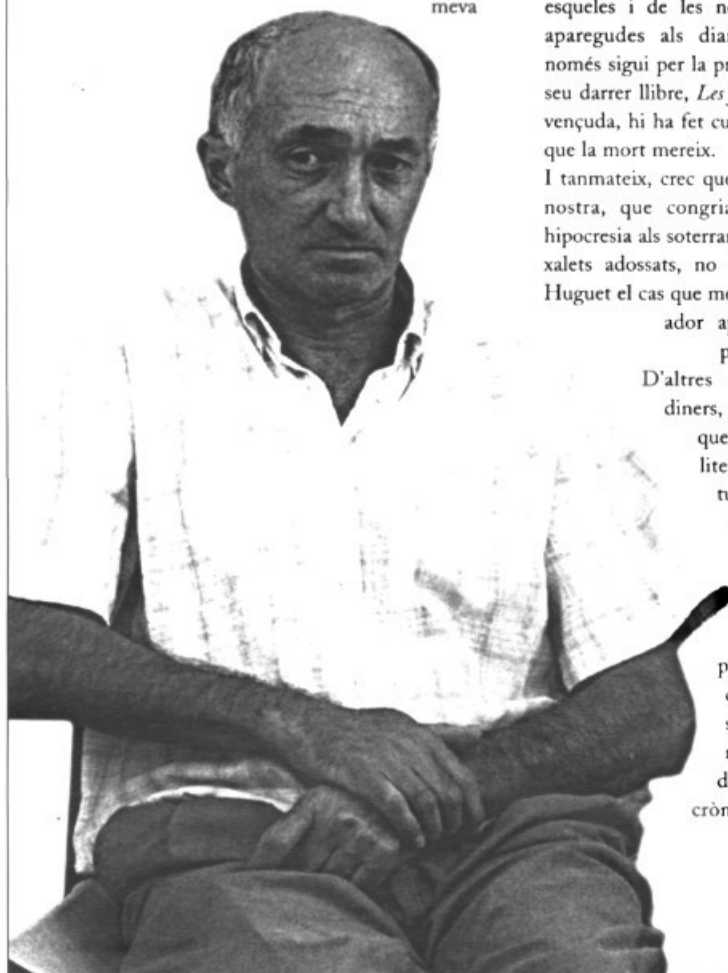
«la millor fruita dels arbres és l'ombra»

o com aquests altres, tan cruels

«ningú, però, ha vist la mort desfer-se ni sap el mal que pot matar-la. Únicament la mort mai mor»,

què pot esperar si no es el silenci —la indiferència, fins i tot— dels compatriotes, que només viuen pendants del sarró, del carnaval de la moda i del materialisme flagrant de l'especulació? Damià Huguet era massa Damià per a una societat tan mesquina com la nostra. Me'n record molt d'ell, ja ho he dit abans, i el veig viu, dinàmic, actiu, treballador infatigable per la cultura... Me l'imagin, per exemple, escrivint l'article sobre la pel·lícula d'Erice, *El espíritu de la colmena*, i els cinemes de poble, amb aquella ironia huguetiana, delicada i tendra que el caracteritzen.

Que aquest article serveixi, doncs, ara com ara, per retre a Damià Huguet un homenatge tan humil com sincer i emocionat. El meu homenatge personal i intransferible, íntim. Res més. Estic segur que ell ha estat —ho és encara i per sempre— un dels grans homes que ha donat aquesta terra sovint inhòspita amb escreix, quasi sempre amnèsica i sistemàticament ignorant de si mateixa, que és Mallorca. Però tant Damià Huguet com jo l'estimàvem i l'estimam, a aquesta terra. L'hem estimada com hem estimat i estimam el cinema i la literatura: *à poil*. Probablement, com el dimoni mana. ♦

L'Obra Cultural Balear celebra la sisena Setmana de Cuina Mallorquina

Diumenge, dia 13 d'octubre va començar la VI edició de la Setmana de Cuina Mallorquina que organitza l'Obra Cultural Balear.

A les vuit del vespre i a la Sala de Cultura de Sa Nostra l'investigador i metge de l'hospital Psiquiàtric, Antoni Contreras, va pronunciar el pregó que va versar sobre les característiques de la cuina medieval a Mallorca.

«Un dels trets de la cuina medieval -explicà Antoni Contreras- és el gust per les sopes, per les escudelles i les bullidures de carn o peix. Plats d'aquestes traces, els trobam des de les taules dels rics a la dels monestirs o hospitals». Una altra d'aquestes característiques són les mescles, com a tret distintiu i específic de la filosofia culinària que inspirava la preparació dels aliments a la cuina medieval, és una tendència parcialment hereva de la cuina antiga, que és represa i transmesa en el seu moment per la cuina àrab. També explicà Antoni Contreras que la majoria de plats de la cuina medieval presenten una tendència a mesclar gusts de característiques oposades, destinades a equilibrar les

— El Psiquiatre Antoni Contreras en un moment del seu pregó.

composicions temperamentals dels aliments o dels condiments. Destacà la profusió de les mescles entre el salat i el dolç, encara més freqüent que l'ús de les espècies, com a element de condimentació. Recordem, en aquest sentit, que el sucre és considerat com a una espècie, producte exòtic i provinent de l'Orient.

També parlà de les diferents

teories que hi ha sobre la tècnica de perbullir o blanquejar les carns, les verdures o el peix. Uns diuen que tenia la finalitat d'esterilitzar-les de forma preventiva per preveure possibles deficiències de conservació. Altres, que pareix una maniobra encaminada a fer-les més fluïdes o digeribles.

Prèviament a la lectura del pregó inaugural, la Presidenta de la delegació de Campos de l'Obra Cultural Balear, Antònia Sitjar, va dirigir unes paraules als assistents. «Promocionar els valors gastronòmics, emmarcar la cuina dins la cultura que ens identifica com a poble i relacionar-la amb altres trets identificadors de Mallorca han estat els objectius que s'ha proposat des del primer any la Setmana de Cuina Mallorquina». Afegí que «la gastronomia, més enllà de folclorismes, és una part important, i no sempre coneguda, de la cultura dels pobles, de la nostra cultura, en aquest cas».

El dilluns dia 14, l'escenari va ser el Celler de Can Toni. A les vuit en punt va començar a elaborar els seus plats la valldemossina Antònia Serrano, autora del llibre de cuina *Les receptes de Na Tonina*. Aquesta

— Antònia Serrano és autora del llibre *Les Receptes de Na Tonina*

polifacètica artista, a més de bona cuinera és poetessa, coordinadora de la revista de Valldemossa i també condueix un programa de cuina a Ràdio Popular. N'Antònia Serrano va preparar de primer plat, uns musclos amb nata, de segon un indiots amb peres i de postres va fer la greixonera d'Andratx. La cuinera va mostrar en tot moment que la cuina no té perquè ésser complicada per sortir uns plats de gran sabor i qualitat.

El tercer dia va ser conduït per la bona cuinera campanera Maria Taberner, més coneguda per Maria Cullera. Na Maria encara que no tenguí per ofici la cuina, fa més de vint anys que es dedica a fer àpats de noces, combregaments i batiments per tot Campos i voltants. Va començar la seva tasca preparant uns macarrons amb bacallà, que tant es poden menjar freds com calents; va seguir fent un segon de xampinyons amb gambes i va finalitzar fent un dels dolços més típics de Nadal, el torró de xocolata i ametles. Amb les seves explicacions i el seu bon fer va deixar a tots els assistents ben satisfets.

El darrer dia va estar a càrrec de Miquel Sbert i Magdalena Ballester, del Forn Can Sbert. Varen preparar una Xarlota al mateix Celler de Can Toni i varen respondre les nombroses preguntes que els assistents els feren. Miquel Sbert va mostrar la seva mestria en tot el que es relaciona amb l'apartat de dolços. Va explicar que la decoració del plat que estava fent es podia fer de moltes maneres i que aquí ja intervenia la imaginació de cada pastisser. Com que la xarlota és un plat que s'ha de menjar ben fred, ell i la seva dona en varen dur ja preparat de ca seva amb acabats de tot tipus perquè tothom en pogués menjar un bon tros. Aquesta

— La cuinera Maria «Cullera» amb els amfitrions de la VI Setmana de Cuina

xarlota la varem poder acompanyar amb una copeta de cava, gentilesa d'Antoni Galmés, propietari del celler Can Toni i amfitrió d'aquesta VI Setmana de Cuina.

Cada una de les sessions varen estar abarrotades de gent. Per primer cop, s'ha superat el centenar d'assistents que varen poder aprendre de mans dels cuiners alguns dels secrets de la cuina mallorqui-

na.

Aquesta setmana ha estat possible gràcies a Sa Nostra i al Celler Can Toni, que varen deixar els seus locals, i al patrocini de, l'Ajuntament, Gelats JOP i Sa Nostra per fer possible l'edició del llibret de la Setmana de Cuina.

*Biel Gomila
Antònia Sitjar*

— Miquel Sbert i Magdalena Ballester en un moment de la preparació de la xarlota

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - CAMPOS

Estació de Servei Campos, C. B.

Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Reflexions sobre la Fira d'enguany

Si fa uns anys hi havia una cosa que no podia sofrir, era que els dies previs a la fira d'Octubre plogués, o fins i tot el dia de la fira; ara, és que ja m'agrada, inclús ho necessit.

Ara ja el que més em molesta, i fa anys que ho predic és que tota la gent vagi a Palma de compres, i és que el carrer del Sindicat està ple, el Corte Inglés estarà ple i a la carretera, tots els cotxes seran campaners. Els cines també i si vengués a jugar a Palma l'Extremadura també el Lluís Sitjar estaria «complet de campaners».

Hi ha un però, en aquesta fira. Sí, senyor, és diferent. L'ajuntament s'ha banyat el cul i ha fet feineta, i dic feineta perquè no són molt feiners encara que sempre surten a la foto.

Han muntat una gran carpa a Sa Plaça de sa pols, i dic gran perquè el poble és petit. Els comerciants de Campos s'han desfet per mostrar el millor dels seus productes, el millor de la seva artesanía o el millor del seu caràcter i personalitat, aquesta alegria que distingeix els campaners i el seu caràcter festiu, que no és participatiu, però aquesta vegada han romput la regla i s'hi han abocat. Ja era hora, enhorabona als comerciants i a la gent que ha visitat els «stands» o bé per interès o bé per amistat o simplement per curiositat, o bé també per la pressió de l'Ajuntament. Sabem que hi ha comerciants que quasi els han obligat a tenir un stand, en el seu dia, l'oposició ja ho va denunciar.

El que és indignant és que hi ha comerços i empreses que saben el trull del muntatge de la carpa fa mesos, crec que des de juliol i agost (pot ser que més enrera), però jo vaig rebre una carta de l'Ajuntament 10 dies abans. Segurament perquè no tenien els stands plens, però no va venir ningú a ca nostra a demanar a veure si jo volia posar res.

Qui sap? Tal vegada m'hagués fet il·lusió un dia fer «llengua amb tàperes», un dia de «frit» i un dia «callos», per exemple, i així l'únic que he fet han estat morros. Realment indignant.

Jo, que simpatitzo amb el PP, no dubto, també com a empresari, a demanar la dimissió dels que estan darre-ra i més aprop del Batle. De moment, n'Andreu ho fa bé i encara millorarà, segur, perquè hi posa interès, voluntat i no té mala idea... no és com els altres, que encara que són joves tenen idees mil·lenàries.

Per altra banda, vull dir que un grapat de joves campaners i un parell de Lluçmajor, Santanyí i Felanitx es varen reunir a Can Xim de prest per anar a fer copes (eren més de vint). Acte seguit va començar una peregrinació pels bars de la vila, S'Amagatall, Es Modern, Ses Granges, Can Nina, Can Joan, Sa Rua, Bar Mercantil i un parell més que no record, amb la finalitat d'anar a fer la cèlebre «Paella de Sa fira» a la «Piazza» d'en Toni i en Joan Veny.

Crec de veres que és un dels actes més importants de la fira i és que m'agradaria que cada any hi hagués més gent, per rompre els esquemes i ja ho sabeu per rompre allò de «carrer banyat, calaix eixut». Si no plou no hi ha d'haver por, i tant sí com no, la qüestió és anar a fer un poc de vila.

Una altra cosa que m'agradaria deixar clar, és el següent: De cada deu fires, nou plou; així i tot, que punyetes feim amb una propaganda de Sa Fira amb un bon sol? I vull donar una bona idea per l'any que ve. Deixau-vos de beneïtures de solellets (preciosos per cert) i feis propaganda així com toca, que la gent d'altres pobles vegi que a Campos hi ha més ous que caragols:

«FIRA DE CAMPOS: TANT SI PLOU COM SI FA SOL»

Això és un eslogan de collons.

En línies generals, aprovat, però justet justet, encara ens queda molt de camí per ser un poble així com toca: La il·lusió de tots els campaners i un mirall per a la comarca.

Miquel Forteza

TRANSPORTS MESQUIDA

Ronda Catalunya, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

Sa Joieria

Argenteria i Rellotgeria

Carrer Major, 4 - Local B • Tel. 65.23.78
07630 CAMPOS

Inaguració del nou local de Can Pellisseta

Dijous, dia 17 d'octubre, dia de la Fira de Campos es va inaugurar el nou local de la floristeria Can Pellisseta. Ubicat al Carrer Plaça nº 28 i en un local caracteritzat pel bon gust en la seva obra i decoració, es va inaugurar el que serà la nova adreça de la floristeria. Sebastiana Sala i Guillem Ginard en són els propietaris, ajudats pels seus fills Guillem i Lluc. El pare, Guillem Ginard, es dedica al cultiu de flors i plantes fa més de 20 anys, tasca que compagina anant a fer mercat a la Plaça Pere Garau de Ciutat i a Lluçmajor. Aquest matrimoni ha estat un dels pioners a Mallorca en el cultiu de flors. En el seu nou local se'n venen de tota mena, igual que plantes i centres de flors seques.

Des de la revista Ressò desitjam tota mena d'encerts a aquesta nova botiga de Campos.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

CELLER Ca'n TONI

*El primer establiment
de Mallorca amb un
sistema revolucionari
de preparar la carn
al "grill"*

Oest, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

GABINET Iladó

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

IMMOBILIARIA

Carrer Creu, 12 • Tels. 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Els números segueixen tenyint-se de vermell

NACIONALISTES DE MALLORCA

A les darreres setmanes, el Ple de l'Ajuntament de Campos, s'ha reunit dues vegades, el passat 26 de setembre, en sessió extraordinària, i el 3 d'octubre en sessió ordinària.

Del primer plenari n'hem de destacar, malauradament, dos temes que afecten les arquitectures municipals. Un fa referència a la pròrroga de dues pòlisses de crèdit que, en conjunt, sumen 65 milions de pessetes i havien de cancel·lar-se abans de finalitzar l'any. L'altre va suposar la concertació d'un nou crèdit per un total de 22 milions i mig.

En la nostra opinió, i tal com exposarem al ple, és força preocupant la situació que, a nivell econòmic, pateix la hisenda municipal i que, en comptes d'anar minvant la pressió suportada, augmenta fins al punt de superar els 200 milions de pessetes. Aquest fet motivarà que, dels pròxims pressupostos, s'hauran de destinar entre 50 i 60 milions a pagar el deute municipal.

cercar remeis. Seria admissible en cert grau d'endeutament per fer front a determinades inversions, però seguir afegint al mullat per cobrir despeses corrents i per posar-se al dia amb els proveïdors ens sembla fora de lloc, i més encara quan abans de finals d'any l'Ajuntament ha d'ingressar més de 100 milions en concepte d'IBI, 40 milions del conveni signat amb el Camp de Golf son Baco, i l'IAE corresponent al darrer trimestre.

Pensem que és ben hora de prendre nota dels errors comesos en el passat i esmenar-los elaborant uns pressupostos reals i adequats tant a les necessitats com a les possibilitats del municipi.

En la mateixa sessió es va acordar sol·licitar la inclusió de la 3a. fase de les aigües i de sanejament, pel nucli de Campos, al POS del CIM per l'any 1997, i que puja a un total de 620.104.818 pts.

En el Ple ordinari que es va celebrar el 3 d'octubre, l'únic punt de l'ordre del dia feia referència a la modificació de la data de celebració de les sessions ordinàries, a partir d'ara tendran lloc el darrer dijous hàbil del trimestre. El nostre vot en contra es deu al fet de no modificar la periodicitat, un ple ordinari cada tres mesos ens sembla totalment insuficient.

En la mateixa sessió manifestàrem la nostra protesta pel fet que, distintes mocions presentades pel nostre

Grup ara fa més de tres mesos, encara no s'hagin incloses a l'ordre del dia.

De les respostes a les preguntes presentades en treim les següents conclusions: la majoria d'elles són llastimoses i sovint només es respon a part del demanat, es segueix afavorint a persones pròximes a l'hora d'adjudicar els llocs de feina ofertats, informes i documentació sol·licitats fa tres mesos encara no ens han arribat, fins al dia d'avui cap campaner encara no ha rebut informació al programa 5B-LEADER, els acabats de la primera fase de les aigües en la cobertura de les síquies seran en formigó i no en asfalt....

De manera general volem insistir en el fet que l'equip de govern i el sr Prohens, llevat de comptades excepcions, ens sotmeten a una total desconsideració. La nostra presència i participació es limita als temes tractats en Ple, cap de les nostres argumentacions és acceptada o rebutjada amb argumentacions, l'únic criteri aplicat és el pes d'una majoria absoluta capaç, fins i tot de fer-nos dubtar en temes en els quals, en principi, coincidíem. Sense anar més lluny, el de la primera Mostra d'Artesania, de la qual en parlarem un altre dia, així com de les declaracions del batle en les quals tracta de mentider al nostre portaveu, els fets tammateix són aquí i difícilment es podran baratar per molt que s'espolsi.

*Grup Municipal Nacionalista-PSM.
Ajuntament de Campos*

16

Una vegada més s'ha recorregut a la solució fàcil, apedaçar en lloc de

**CRISTALLERIA
PERELLÓ**

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1

Tel. 65.00.95

07630 CAMPOS

**Taller Mecànic
CA N'ARNAU**

Carrer Provença, 36

Tel. 65.10.63

07630 CAMPOS

Sabem administrar disciplina els pares i els mestres? (IV)

En uns moments, que potser varen coincidir amb la decadència del franquisme o amb l'època de la transició, es va parlar molt malament de l'educació autoritària, de l'educació que controlava la vida i obra dels infants. També es parlava desfavorablement de l'educació «laissez faire», aquella que deixava els nins i nines que fessin tot el que els donàs la gana, per temor a no frustrar-los.

A la majoria de la gent li arribava la crítica a l'educació autoritària. Acabava o havia acabat un règim dictatorial i totalitari i s'havia de fugir el més enfora possible d'aquell model. Molta gent va reaccionar creient que s'havia de passar a l'altre extrem, no havia d'intervenir o ho havia de fer el mínim possible. Aquesta conducta a la família, a l'escola i al carrer és la que ha reflectit un canvi molt gros en el comportament infantil i juvenil.

Només en cercles reduïts es parlava d'una educació democràtica, d'aquella educació que havia de trobar el punt exacte entre la intervenció educativa i el creixement autònom dels infants. L'educació democràtica és aquell tipus d'educació que no basta la vida d'una persona per aprendre a fer les actuacions adequades. És aquell tipus d'educació susceptible d'esser millorat indefinidament.

En canvi, la majoria de persones rebien un concepte equivocat de la democràcia en observar tanta corrupció política dels pressumptes demòcrates, tants de crits, d'insults i de potadetes al parlament, lloc on s'ha d'actuar d'una forma democràtica per excel·lència, i aquestes qüestions i d'altres feien que si no s'educava autoritàriament s'optàs per educar deixant fer, que equival a deseducar.

Vull concloure aquest article defensant l'educació democràtica dels infants a casa i de l'alumnat a l'escola, però també ha de quedar clar que l'educació ha d'esser autoritària i intervencionista durant els primers anys de vida dels infants. Quan un fill o filla o un infant d'Educació Infantil vol fer una cosa que no està

ben feta se li ha d'indicar i se li ha d'exigir que no la faci. A mesura que van creixent i s'acosten a la pubertat es podrà anar deixant l'autoritarisme i la intervenció d'una forma gradual.

Si així ho hem fet quan arribi a l'etapa crítica de l'adolescència, estaran preparats per actuar d'una forma democràtica i reconeixeran l'autoritat dels pares i mestres, aquella autoritat que tantes vegades hem pensat que l'havíem perduda.

Joan Lladonet.

Ciclos Serra

Reparació i Venda

Provença, 1 • Tel. 65.00.85
07630 CAMPOS

GA

Gestoria

ADROVER

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00

El Tinent Reina

Manuel Reina Riutort, és actualment Tinent de la Guàrdia Civil al Quarter de Campos. Va néixer a Ciutat fa 49 anys i viu a Ses Salines. El seu pare ja era Guàrdia Civil i ell és l'únic de cinc germans que pertany a aquest Cos. I ara la tradició familiar continua amb un fill i una filla.

— Com es fan Guàrdia civil, per vocació o és una feina com una altra?

— Jo quan vaig ingressar puc dir que m'hi vaig fer per obligació, mon pare forçosament va voler que fos Guàrdia Civil com ell. Jo, aleshores, feia feina d'argenter i la veritat és que no tenia cap vocació ni una de ser Guàrdia Civil, però llavors vaig haver de fer el servei militar, vaig ingressar en aquest cos i una vegada que ja ets dedins és un món tan diferent que m'hi vaig quedar. Vaig començar de cabo i així fins ara, que som tinent.

— Per accedir a la Guàrdia Civil, quins estudis han de tenir?

— Fins l'any passat demanaven fins a Graduat Escolar, a partir d'enguany demanen tenir segon de BUP. No és cap titulació però demanen aquests estudis. Llavors et fan fer unes proves culturals, sobretot de caire penal, Constitució Espanyola... Una vegada haver fet aquestes proves escrites i haver-se superades es fan unes proves físiques que són ben iguals per als homes que per a les dones. Si s'aproven, després van a Baeza (Jaén) i fan un curs de nou mesos.

Les proves de selecció es fan als Cap de les Comandàncies, aquí a Mallorca les fan a Palma i les proves físiques a Madrid.

— Quin temps dura entre una cosa i l'altra?

— El procés de selecció és molt curt.

— Sembla que actualment hi ha una remodelació, com afecta aquí?

— La Direcció General duu a terme una remodelació a causa dels habitatges. Nosaltres tenim un gran problema d'aquateraments. La majoria d'aquateraments són molt vells i en mal estat, convents antics, cases velles... i nosaltres anam ocupant

Foto: Sebastiana Lladó (Foto Vidal)

— «La Guàrdia Civil està al servei de la societat», afirma el Tinent Reina.

zones que els Ajuntament ens han deixat. A causa d'aqueixa problemàtica i també de personal, es van tendint a agrupar les unitats i eliminar els llocs petits. Antigament, hi havia llocs amb un cabo i dos guàrdies i avui en dia, això no té sentit i se suprimeixen. Per exemple, el de Sa Colònia el varen llevar l'any passat. Ara com ara, pareix que no se n'ha de llevar d'altre.

— Quanta de gent hi ha al quarter de Campos ara?

— Això no es pot dir. Únicament puc dir que el nombre és el suficient per poder cobrir mínimament el lloc. És vera que sempre ens agradaria tenir-ne més, perquè a part de servir a Campos, també tenim Santanyí i allà hi ha Cala d'Or que és un nucli on hi ha molta feina.

— Quina tasca teniu diària?

— La tasca primera nostra sempre és de prevenció. A les parelles que surten de servei se'ls marquen uns punts de presentació que vagi abarquant tota la zona de la demarcació. La primera mesura és preventiva a fi de controlar tots els moviments que pareixen un poc «rars», això per una banda. I llavors quan hi ha fets delictius, com robatoris, i s'ha fet la denúncia s'investiga per a saber quins han estat els autors.

La gent que se n'encarrega de les

oficines és l'encarregat de puesto a part del qui està de portes. Però la nostra tasca bàsica és de cara al carrer que és allà on hem d'estar. També a Campos tenim tres persones que se'n cuiden de la tramitació i control d'armes des de S'Arenal fins a Cala Ferrera.

També si hi ha accidents, prestam les primeres ajudes a les víctimes, cridam l'ambulància o els bombers i regulam el trànsit. No instruïm diligències perquè això correspon a Tràfec.

— Quina funció té la Guàrdia Civil a una societat pràcticament del segle XXI?

— Actualment hi ha una llei de Cossos i Seguretat del 2 del 86. El futur de la Guàrdia Civil desgraciadament no puc dir com serà, que quedarem nosaltres com a Guàrdia Nacional? no ho sé. Fins que no canviï la llei, nosaltres tenim Seguretat ciutadana, ordre públic, tràfec i qüestions municipals. Però ara les comunitats autònimes van intentant crear la seva pròpia policia autònoma i això forçosament durà un canvi. Però de cara al futur? Jo crec que seguirem servint al ciutadà d'una manera o de l'altra, però com i de quina manera, no ho sé.

— Com ha evolucionat la vostra feina?

— Fa 28 anys que som Guàrdia

Civil i ha canviat moltíssim. Quan vaig començar ho vaig fer en un Règim dictatorial, i record que com a guàrdia la meua principal tasca era que no m'aplegassin malament perquè un paquet venia per no res, la disciplina era estrictíssima. A part d'això no teníem res regulat com a règim disciplinari, o sigui, en defensa del dret de l'individu. Ara ha hagut un canvi extraordinari. Jo de tot d'una no tenia hores de servici, no tenia dies lliures, els permisos quan et deixaven i una paga lamentable. Tot això ha canviat tant que sols no s'assembla. Pens que fins i tot el canvi ha estat massa gros, entre una forma d'estatut i l'actualitat hi ha massa diferència. Avui en dia el Guàrdia té el seus drets, fa vuit hores de servici, té els seus dies lliures a la setmana i una paga normalleta. El que sí crea malestar és la diferència que hi ha de cobrar entre les diferents forces de l'Estat, que unes cobren bastant més que les altres i això provoca un malestar. Jo crec que el que ens salva és no tenir un sindicat.

— No teniu sindicat?

— Jo som partidari, a nivell per-

Foto: Sebastiana Lladó (Foto Vidal)

sonal, que la Guàrdia Civil, no ha de mester cap sindicat. La Guàrdia Civil té uns estatuts, té un règim disciplinari i els drets de l'individu estan molt ben guardats. La diferència respecte a temps enrera és que abans un guàrdia era un número i ara és una perso-

na, un professional i com a tal se'l respecta, i consider que tenint uns estatuts com els que tenim no cal cap sindicat.

— Creis que la figura de la Guàrdia Civil actual està un poc marcada pel passat històric?

— Jo he viscut les dues èpoques, el règim dictatorial i l'actual, i no em consider marcat en absolut. Jo consider que el canvi ha suposat una millora en tots els aspectes: personals, retributives... que en cap cas em recorda l'època anterior. Encara que sempre pensam que no tenim tots els mitjans necessaris, amb tot el que tenim anam donant un servei bastant efectiu a la societat. Pens que anar associant la Guàrdia Civil amb el règim d'en Franco és una equivocació i més aquí a Mallorca que hem anat evolucionant al costat del ciutadà, empès per la gent que ha ven-

gut aquí, que en ve de tot el món i crec que la Guàrdia Civil s'ha anat modernitzant moltíssim i adaptant als canvis de govern que hi ha hagut al seu moment. De cap de les maneres pens que s'hagi de veure com un reflex d'un règim dictatorial. El que

LLIBRERIA • PAPERERIA

A impremta
ADROVER

Antelm Obrador, 2 • Tel. i Fax. 65.02.02
07630 Campos (Mallorca)

sí s'ha de dir és que jo he procurat sempre amb la meua feina tenir molt de contacte amb el ciutadà, perquè la gent quan ens coneix veu que som persones com tothom.

Jo duc 28 anys i pràcticament m'he sentit Guàrdia Civil quan he estat comandant de puesto, i ha estat aquí que m'he sentit un vertader professional. Per què? Perquè trob que en la meua feina la base principal és el contacte amb la gent, escoltes els seus problemes i quan tens contacte amb el ciutadà és quan realment tens el pols de la situació.

La feina de les patrulles són múltiples: funcions preventives, investigar delictes, fer citacions per ordre del Jutjat, etc., però a mi el que em sap més greu és que no se pugui establir encara més contacte amb la gent, que hagin d'anar tan pendants de l'emissora. Això és el que enyor més de tot, el contacte amb la població, que és fonamental. De fet s'està parlant de la polica de barriada i aquesta és una de les funcions.

— No pensau que hi ha la imatge que la Guàrdia Civil és una societat dins la mateixa societat?

— Antigament es podria arribar a pensar que era com un ghetto, perquè la Guàrdia Civil no era gaire ben vista. Jo mateix m'hi vaig introduir a l'any 68 perquè mon pare em va tirar la instància, sinó crec que no ho hagués estat mai. Però una vegada que ets dins el Cos, canvia.

Passant al que et deia hem de dir que la Guàrdia Civil estava formada bàsicament de gent sense massa recursos, especialment de la zona sud d'Espanya. De mallorquins n'hi havia ben pocs que volguessin ser-ho, entre altres coses perquè guanyaven molt poc. Però aquesta qüestió amb els anys s'ha anat arreglant.

La integració de la Guàrdia Civil dins la societat crec que ha de ser total. No es pot parlar que sigui gent a part. Per parlar només de Campos la meitat de la plantilla, d'aquí o estan casats a Campos o hi festegen.

— Creis que la llengua ha estat un motiu de distanciament entre la Guàrdia Civil i la societat?

— Jo no ho crec, si bé és veritat que no s'exigeix saber català, des de fa quatre o cinc promocions enrera ha entrat molta de gent d'aquí i crec que actualment un 30 o 40% parlem mallorquí. A part d'això molt d'ells

entenent el mallorquí. Es fan esforços personals grans per acostar-nos al poble i aquesta és el nostre principal objectiu.

— Quins problemes té la Guàrdia Civil?

— Principalment el d'infraestructura. El manteniment dels quarters està donant molts de problemes. De fet, fa uns deus anys es duia idea de fer aquarteraments amb vivendes...

Necessitam aquarteraments funcionals, dependències que puguin tenir els cotxes amb condicions.

— Què celebra la Guàrdia Civil dia 12 d'octubre?

— Senzillament la festa del Pilar que és la nostra Patrona.

Aquest dia feim una missa per a les autoritats i per a nosaltres mateixos, això no vol dir que sigui una festa privada sinó que es fa la missa celebrant la nostra patrona però de cara al públic. Després solem fer un vi espanyol i convidam a una sèrie de gent. El problema és que no podem convidar tothom.

— Per quines coses s'hauria de dirigir la gent a la Guàrdia Civil?

— Per demanda de moltes coses, des de problemes personals a problemes de delinqüència. Nosaltres no estam aquí més que per ajudar la gent.

En el cas de robatoris el primer que s'ha de fer és no tocar res, avisar tot d'una al 062 perquè facin una inspecció i treure empremtes si es pot fer, i després es fa la denúncia.

— Per ser Guàrdia Civil s'ha de tenir una ideologia determinada?

Jo no en tenc cap ni una, no som ni d'esquerres ni de dretes, jo crec que l'única idea que s'ha de tenir és la de fer feina. Jo crec que si un només ve aquí a passar les hores és dolent per al Cos i per a la societat, es tracta, ho repetesc, de servir bé el ciutadà.

Evidentment pots tenir una ideologia mentre no la facis patent de cara al públic. Allò que no pots fer anant d'uniforme és demostrar-ho. Nosaltres tenim per llei ser neutrals en aquests aspectes polítics.

Ser Guàrdia Civil significa ser-ho durant les 24 hores, perquè encara que t'hagis llevat l'uniforme i veus un fet delictiu i et desinhibeixes d'aquest problema tens responsabilitats.

L'única cosa que importa aquí és que quan hagas de fer la feina, la facis

conforme al reglament i a les lleis. I res més.

— Com ha de veure el ciutadà la Guàrdia Civil?

— M'agradaria que en veure la Guàrdia Civil no vessin un dimoni. És veritat que anam arrastrant una mica aquesta imatge de repressors, però del que era al que és actualment ha canviat un cent per cent, l'única missió actual és la d'estar al servei del ciutadà. Si bé he de dir que el nostre Cos connota immediatament fets desagradables i és ver que quan cridam a una casa, o telefonam, o anam a veure qualcú sempre és per coses desagradables, o bé un accident, o bé un robatori, etc i clar, la gent immediatament ens associa a coses desagradables. Però... és la nostra feina. I si bé és veritat que de vegades s'han de posar multes, és que no queda altre remei, quantes de vegades hi ha que per dins la població es va a més velocitat de l'adequada, sense casc, amb més gent damunt les motos de la que pertoca...? I clar s'han de prendre mesures, però mesures per bé del conductor, no per altra cosa.

— A quins llocs heu estat vós?

Vaig començar a l'aeroport l'any 68, a l'any 74 me'n vaig anar a Paguera, a l'any 84 em varen destinar a Sant Sebastià, després a Bilbao, després vaig estar a Inca del 85 al 93 i després a Artà i des d'agost del 94 som a Campos.

Jo he de dir que si no hagués tenguut una dona com la que tenc, m'hagués estat molt difícil haver de canviar a tants de llocs. Per ventura és la cosa més desagradable que té aquesta professió i és que per qüestions de destí, a vegades has d'estar separat de la teua família. Per això puc dir que he tenguut sort.

— Quins entreteniments teniu?

En tenc molts des de buceig, pescar, anar a córrer, la caça també m'agradava molt però ara no hi vaig tant. Pescar i bucejar m'agrada molt.

— Voleu afegir alguna cosa més?

— Reiterar que estam a la vostra disposició i que la Guàrdia Civil és un servei a la societat.

Núria Vives
Antònia Sitjar

Dialogant s'aprofita el temps

Em ve de gust i necessitat fer uns comentaris en relació a l'escrit que el Sr. Andreu Adrover va fer arribar amablement a les planes de Ressò en l'edició del seu passat número. Primerament vull dir amb tota la meua capacitat de ser sincer que en cap moment vaig voler ser ofensiu, injust o gratuïtament inexacte. Vull ser amic de tota la vila i en el meu escrit feia una apel·lació a la consciència històrica, potser des d'un poc mesurat to, d'acord, però en cap moment malèvol ni rancorós. Jo pensava, i pens, que mirar el passat ha de servir per millorar el present i esperar coses bones del futur, i és amb aquesta mentalitat que crec que no hi ha cap tema intocable. Uns ho fan amb més seny que altres però tota l'expressió d'idees, com qui diu tota manifestació cultural, ha de ser una terapèutica per a la societat, i totes les confrontacions d'idees, tots els diàlegs, han de menar cap a una síntesi, cap a una passa endavant: aquesta és la meua fe en la intel·ligència de les persones, en el bagatge que disposam com a civilització. El que em fa llàstima és que tan freqüentment els debats siguin demostracions de caparrudesia, d'incomprensió, d'irrespectuositat, d'intolerància. Pareix que les dues parts estan a un diferent canal i no es preocupen de cercar la sintonia mútua, simplement desapareixen, desapareixen, no cerquen mai els nexes, allò útil per ambdós, els punts en comú. L'altre dia xerrava amb un que creu en la vida extraterrestre i jo feia el paper d'empirista-positivista; tots dos aprenguérem coses. Igual com quan he assistit a discussions entre ateus convençuts i fervents creients. Potser les grans preguntes no tinguin resposta, però som persones que cercam i no robots i això té la seva emoció. És com si cercàssim, moltes vegades, un moix negre dins un quarto a les fosques. I tal vegada el moix no existeix. Però el cercam. Si faig aquestes consideracions prèvies és per deixar ben clar que he trobat molt enriquidora la seva carta, estic ben content d'haver pogut reflexionar un poc mogut pel seu estímul i la seva visió. En tot cas voldria fer alguns matisos que he trobat necessari esmentar referent a les seves opinions que accept amb tot el respecte però això no vol dir que no en pugui discrepar.

En primer lloc vostè diu que per parlar d'uns fets s'han d'haver viscut: crec que això limita molt els àmbits de coneixement humà. A qualsevol universitat existeixen departaments de prehistòria, història antiga, medieval, etc... Els investigadors intenten fer aportacions noves amb els seus estudis i tothom content. El que passa és que tractar d'un esdeveniment com el de la guerra civil té unes implicacions que no es donen si es parla de la Guerra del Peloponès que va succeir fa devers dos mil cinc-cents anys. Per desenganar-nos de la condició humana sempre hi som a temps. I les guerres, als diaris de cada dia, són un allau de material. Però el repte és trobar els ressorts que activen la barbàrie i confiar, d'alguna manera, en possibilitats d'anul·lar-los el màxim possible. Per aquesta temptativa no hi hauria d'haver res «tabú». Reconec perfectament retrets obvis que es podien fer al meu escrit sobre la guerra civil de 1936-1939. Aquell text del número 83 estava fet amb la visceralitat i no amb freda mentalitat científ-

fica, tanmateix en cap moment vaig voler fer-ne «Història» en el sentit acadèmic i professional. Només responia a unes qüestions personals suscitades per unes lectures que havien constituït el meu primer acostament al tema. I vaig enfocar la repressió com el punt central sense mirar de fer-me una idea de l'atmosfera contextual que es respirava. Vaig encerclar un conjunt d'impressions seguint un poc un impuls intuïtiu-ideològic que repercutí en la contemplació d'un gran i injust oblit: el de la brutalitat i escabrós fraticidi d'unes gentes de la vila amb qui es podia aprendre una lliçó d'injustícia i insolidaritat. Estic convençut que, en rigor, no vaig dir cap mentida. Vostè mateix ho reconeix.. A mi el que m'empipava és que els vencedors haguessin escrit tant de temps la seva història, exaltant els seus herois... Per exemple l'any 1947 el que fou ecònom de Campos, en Pedro Antonio Matheu Mulet, va fer un opuscle en honor als caiguts campaners en pla hagiogràfic. Els seus «caídos» però. Em referesc a «Recordatorio de unos caídos. Episodios de la Cruzada Española.» Un llibret editat a Palma i que posa en evidència la tònica ideològica que imperava: l'absoluta utilització d'uns fets tràgics per mantenir un establiment. Fa poc retiraren la placa de la façana del temple parroquial per posar-ne, discretament, una altra que era un encert. Ja era ben hora. Però deixaren un escut inconstitucional, no ho hem d'oblidar. El que vull dir també, i sense cap casta de ràbia malaltissa, és que a Mallorca en general, i a Campos, en Caín va matar a n'Abel i en Cain va escriure la seva visió dels fets com li convenia divulgar. Pensar que haguessin fet els altres si el desembarcament de Porto Cristo hagués anat bé entra dins dels terrenys de l'especulació i la probabilitat pel que feia als meus propòsits. En aquest moment és avinent arreplegar el que vostè diu sobre la circumstància com a condicionadora de les actuacions d'uns i altres. N'estic d'acord però no crec que es pugui legitimar res. Ara faré un llarg parèntesi o «ex-cursus» per argumentar la meua fe en la persona humana, crec que no està de més recordar persones que s'enfrontaren a la seva època, a la seva circumstància, en favor d'uns principis que trobaven inviolables: Bartolomé de las Casas

>>>>>>>>> Segueix >>>>>>>>>>

Motor Ocasión
Campos, S.L.

COMPRA - VENDA de Vehicles d'Ocasió

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax. 65.24.22
07630 CAMPOS

condemnà l'extermini indígena, Camus criticant l'estalinisme i el nazisme, Luther King, Gandhi... Que eren gent d'un altre planeta? Hi veien amb la mirada de la solidaritat, de la germanor, de la convicció en la igualtat de tots, trobaven que ja hi ha massa formes inevitables de morir com per entestar-nos a crear-ne de noves. Aquesta gent roman com a modèlica però és massa oblidada enmig de les constats mostres d'hipocresia com els dies de la Pau i la no-violència un pic cada any i els demés a consentir una programació infantil televisiva plena de violència. Quan hi hagi una educació real per a la pau ja veurem si les persones som un desastre per naturalesa. De moment no s'ha intentat.

Tornant al text en un altre paràgraf vostè diu que el context que propicià el «Glorioso Alzamiento Nacional» va ser el de la barbàrie assassina de capellans, destrucció d'esglésies, implantació d'una dictadura comunista... Pel que fa a la matança de religiosos no entraré en xifres perquè em sembla una frivolitat i a més fan referència a tot l'estat, però tornant a Mallorca: l'única víctima d'aquest sector va ser el capellà Poquet i el mataren els feixistes per intentar posar pau i salvar vides. És un d'aquests personatges que em referia abans, es va exposar amb la seva vida. Igualment que el més proper cas del Rector Ferrando de Ses Salines que si bé no el van matar s'encarà amb valentia i responsabilitat als que promogueren la discòrdia entre el seu ramat a Ses Salines. No va morir ningú gràcies a ell. Altres capellans es dedicaren a extremunciar en els afusellaments. Vostè diu que hi havia una dictadura comunista: És fals, simplement en les eleccions del 16 de febrer de 1936 les urnes donaren la victòria al Front Popular. I és quan Franco, empès per diverses variables entre les quals tenia molta de força la dels interessos econòmics de magnats com Joan March, pegà un cop anti-democràtic, per la força de les pistoles.

Ara voldria ampliar el tractament que vaig fer de les modalitats de repressió o de violència. Personalment comden tot tipus de violència però això no vol dir que no hi hagi tipus o maneres d'exercir-la. Una cosa no lleva l'altra. És cert que el «terror roig» existí i que els grups d'esquerra revolucionària feren crides i instigaren al vessament de sang. Però s'ha caracteritzat com a desorganitzat i espontani, que no innocent ni mel ni sucre, però fent honor a la veritat i a la república, gran part d'ell fou suprimit, o intentat suprimir, després d'uns sis mesos.

En parlar de «terror blanc», el feixista, aquest va ser centralitzat i sistemàtic mantenint-se al llarg de tota la guerra i molt de temps després. Recordem la «Ley de Responsabilidades Civiles» promulgada el 9 de febrer de 1939 que establia normes de persecució política, penes per activitats polítiques i relacionades amb la política de forma retroactiva fins el primer d'octubre de 1934.

Recordem el ban de General Goded, comandant militar de les Balears adscrit des del primer moment amb els sublevats, de dia 19 de juliol de 1936: «Serà pasado por las armas todo aquel que intente en cualquier forma, de obra o de palabra, hacer la más mínima resistencia al Movimiento Salvador de España».

Recordem les paraules de Queipo de Llano per Ràdio Sevilla:

«Fusilaré a diez por cada uno de los nuestros que fusi-

léis, aunque tenga que sacaros de la tumba. ¡Os vamos a despellejar vivos, canallas marxistas!».

Recordem a Millán Astray cridant dins l'aula magna de la Universitat de Salamanca i davant Miguel de Unamuno: «Viva la muerte i muera la Inteligencia». El pobre Unamuno va durar dos dies però va deixar dit allò de «venceréis pero no convenceréis».

Em costa molt imaginar-me persones de la cultura d'Azaña o Negrín consentint, maldament haguessin pogut, massacres com la de Guernika. I molt manco amb la barra de Franco que, en veure les reaccions internacionals, negà responsabilitats.

De la repressió el més lleig de tot va ser que la dictadura realitzàs tants d'esforços per mantenir viu per propi profit polític l'amarg llegat de la guerra. Franco no va voler sentir parlar de reconciliació com apuntaven les propostes dels «tres punts de Figueres» redactades pel govern republicà. Franco no va voler una pau negociada: practicà la repressió impúdica.

En un altre moment vostè diu que Franco aixecà el país. El convid a tenir en compte tres dades:

- Durant la república, abans de la guerra civil, la reserva en metàl·lic del Banc d'Espanya era la quarta dels estats occidentals ja que l'estat espanyol no havia hagut de sufragar despeses en la Primera Guerra Mundial donada la seva neutralitat. La guerra civil provocada directament per l'aixecament franquista va dur a la ruina el país. Franco volgué utilitzar, paradoxalment, el tema de l'or a la URSS com a magnífic recurs propagandístic. I ens ho vàrem creure. Vostè degué viure la postguerra, què li he d'anar a dir? encara que crec que a on no hi havia foravila era més punyetera; no negarà que hi va haver un gran empitjorament de les condicions de vida, una nul·la relació preus-salari, el sorgiment del mercat negre... Com pot dir que, per a la gent modesta, Franco aixecà el país?

Si va venir una etapa de desenvolupament no va ser més que a partir del seixanta i va venir donada per uns canvis socioeconòmics internacionals i no per mèrits personals de l'autoritària burocràcia franquista.

- Què dir de l'empobriment cultural del País a partir del franquisme. La majoria de la intel·lectualitat va haver d'exiliar-se. Descartes va dir «Pienso, luego existo». En temps de Franco es podia ironitzar «Pienso, luego exilio».

-Hauria de tenir present que els embassaments i les lluent, en el blanc i negre dels NO-DO, obres públiques eren fetes amb mà d'obra esclava: presoners republicans explotats a «destacamentos penales» i «batallones del trabajo». Al manco durant una bona etapa.

Se m'ocorren moltes coses però crec que això ja s'allarga massa. No tenc intenció de continuar parlant de la guerra civil iniciant una polèmica per la revista. Podríem seguir parlant de molts altres aspectes que vostè apunta com la situació cubana, de la qüestió de la seguretat ciutadana, etc. Al cap i a la fi tot es redueix a opinions, ningú té la total certesa gairebé mai, per això el que hauria de perdurar sempre és una voluntat de progrés des de la netedat i les ganes obertes d'aprendre. Rebi una cordial salutació.

Montserrat Alcaraz Vich.

Un grup de joves campaners confirmats

Més de 40 joves varen confirmar la seva Fe cristiana dia 3 d'octubre a la Parròquia de Campos. Va ser davant el Sr. Bisbe de Mallorca, qui va voler desplaçar-se per aquesta Festa.

La notícia, pens, no és el nombre de joves confirmats (que és molt elevat) ni el nombre de gent que omplia l'Església, ni la magnitud de la Festa, ni la magnífica preparació de la Missa per part dels Joves. La notícia és que un grup de joves a Campos de 16 o més anys s'hagin preparat per aquest «Sí» durant tres anys, assistint a catequesis, a altres actes i activitats, sota l'organització de la Parròquia i de Sor Margalida Alcover.

Sou protagonistes vosaltres, joves confirmats, joves testimonis de Crist, joves cristians.

No penseu que ser «protagonista» és sempre bo ni sempre fàcil. El protagonista de vegades cau, de vegades rep. Ser testimoni de Jesucrist a Campos ha de ser un repte per a vosaltres, un repte sense ambicions però

duït amb alegria constant, amb ganes de cercar el bé permanentment, sense pors inútils. Exigiu-vos però no més d'allò que podeu i heu de donar.

El testimoni d'aquests joves, que fan festa, que s'alegren de la Confirmació, que viuen amb els amics i els familiars els seus quefers i desitjos ens fa dir i creure que hi ha una gran esperança en la joventut.

L'Església (és a dir tots els cristians) ha de ser la primera en obrir les portes als joves i els joves els primers a renovar i estimar l'Església.

Com diuen els esportistes la unió fa la força.

S'Esquella

23

POSI LA SEVA
SALUT EN LES
MILLORS MANS

**ET
MEREIXES
EL MILLOR**

Si desitja sol·licitar més informació,
ens trobarà a:

**MARIA MIQUEL NADAL
MIQUEL OBRADOR LLADÓ**
C/. Santanyí, 15 - Tel. 65.04.01 • CAMPOS

ASSEGURANCES EN GENERAL

PREVIASA
ASSEGURANCES

Conegui els avantatges
que tenen les
assegurances de salut
a PREVIASA.
**PER QUÈ NO LES TÉ
VOSTÈ?**

es punt

**En el nostre 25è aniversari
Gràcies per la vostra col·laboració**

Creu, 2 • Tel. 65.03.46

CAMPOS

Joan Segura, 5

MANACOR

Venda i Servei

Rafel Pomar

Historiador Talladas, 9

Tel. 65.07.83 - Fax. 65.22.58

07630 CAMPOS

Na Maria Perelló Bover

Amb 86 anys, na Maria Perelló Bover conserva una memòria envejable. Recorda perfectament tots els moments viscuts i aquesta conversa es va fer amb motiu que havia celebrat celebrat els 65 anys de matrimoni amb en Tomeu Obrador Oliver «de can Covent». Malauradament, dues setmanes després d'haver-se realitzat aquesta conversa, va morir el seu home. Però com a testimoni de l'horabaixa que vàrem passar amb ells feim aquestes pàgines.

— **Contau un poc la vostra infància.**

— Vaig néixer al carrer de Santa Bàrbara, no vaig anar mai a escola com molta de gent d'aquell temps. Per tant, no sé llegir ni escriure (el meu home sí). L'única cosa que sé fer són comptes de cap, perquè vaig anar a vendre molts d'anys.

— **Després de 60 anys de matrimoni, vos en recordeu encara on us vàreu conèixer?**

— Va ser el dissabte de Nadal a Maitines. Se veu que li vaig agradar i a partir de l'endemà ja sempre em va venir darrera. Jo en aquells moments, tenia 19 anys. Vàrem festejar durant sis anys, i llavors dia 12 de setembre de 1931 ens vàrem casar. El casament es va fer a les 5 de la matinada vestida de negra. Record que duia un bon xal, un collar, una faldeta amb una botonada i un ramet de flors. Ell també anava vestit de negre.

A la sortida vàrem fer una bona festa: Primer de tot, una volta d'ensaïmades per a tots els presents, llavors una volta de galetes, llavors una de confits i, finalment, una d'ensaïmades. Per tant, ja ho veus, vàrem fer tres voltes. I al final una volta de beure pels qui en volien. I llavors tornàvem començar a fer les voltes, fins que s'acabaven. Record que les ensaïmades les varen fer a Can Closca, concretament varen ser 420. De convidats érem 88: amics, amigues, concos i ties, tots hi varen esser.

Les ensaïmades valien 1 pesseta cada una, i els confits 8 pessetes el quilo. En vàrem repartir quatre quilos.

— **I per què vos casàveu tan prest?**

— Has de pensar que la missa durava una hora bona... i llavors la festa també va durar el seu temps. Per tant, és normal que ens casàssim d'hora.

— **Què destacaríeu d'aquests temps de casat?**

— Que sempre hem anat molt units. No hem discutit mai, qualche vegada ha amollat un i qualche vegada l'altre, però sempre ens hem entesos.

Durant la Guerra el varen enviar a demanar i jo ja tenia dues nines, va ser el moment que vàrem estar més separats.

Hem anat sempre units en tota cosa, tant amb els fills com nosaltres dos. És d'allò que estic més satisfeta.

— **On heu viscut?**

— Sempre hem estat a foravila. Primer a una vaqueria de Can Castella (Sa Sorda), llavors a un hort que mon pare estava i després a una finca que vàrem comprar, Can Covent. No vivíem tot sols, estàvem amb la meua sogra i un germà del meu home que no estava bo.

El meu home de vegades anava a jornal per foravila i

— «Ara veig que els joves comanden els vells i això a mi no m'agrada».

nosaltres ens cuidàvem de l'hort. Durant 30 anys vaig anar a vendre a la plaça de Lluemajor, fèiem hortalissa i amb carro anàvem a vendre. Me'n record que partíem els dos carros (el nostre i un de veïnat) pel Torrent de Son Catlar, amb una bona fosca i arribàvem a punt amb l'hortalissa ben fresca. M'agradava molt anar-hi perquè anant a vendre sempre teníem doblers. Llavors quan vàrem posar la vaqueria ens vàrem aturar perquè no ho podíem dur tot. Però jo encara hi aniria a vendre, de tant que m'agradava.

— **Què recordeu del temps de la guerra?**

— Record que el meu home va fer el servici 25 mesos a Sóller, llavors el varen tornar a demanar i en va fer tres mesos més, i llavors encara una altra vegada i hi va estar 12 mesos.

Durant la guerra, encara que estàssim a foravila veníem cada vespre a romandre a la vila. El meu home estava a Campos, a Ses Escoles, venia a sopar amb nosaltres i després se'n tornava per passar llista. Va ser un temps de misèria, no sobrava res, però a tots el que tenien l'home entregat i teníem al.lots ens donaven tres pessetes. Cada mes ens donaven tres quilos de farina de blat de les Índies, i qualche vegada un poc de farina bona. Tot això ho anàvem a comprar a la botiga que ens tocava amb la cartilla que tenia cada família.

Una cosa vull dir, no empuc queixar de ningú. No m'he barallada amb ningú mai, sempre he procurat entendre'm amb tothom.

— **Com veis el món d'ara?**

— La joventut d'ara no la veig tan bé com la d'un

temps. Ara veig que els joves comanden els vells i això a mi no m'agrada, s'usa que diuen «tu» a son pare i a sa mare i això mai del món s'havia vist, sempre «mon pare i ma mare». Ni que surtin a deshora, tampoc que no m'agrada i molt manco si són al.lotes. Per un home, si surt de les vuit i mitja fins a les dotze o les dotze i mitja, ja està bé, però més no. Trob que la nit és per dormir, a jeure dejorn i llavors de dia poden fer la feina de gust.

Llevat d'això, m'agrada més ara que un temps. Trob que vivim molt millor, però aquesta llibertat del jovent... no m'acaba de fer.

— **Heu viatjat mai fora de Mallorca?**

— Ah no, això si que no.. de la cosa que tenc més por del món és de l'aigua i dels avions. No em cerqueu enfora que per res me n'aniria.

Així mateix he anat a fer qualche excursió per dins Mallorca amb les monges, ara anar-me'n fora d'aquí, mai de la vida. Ni per res!

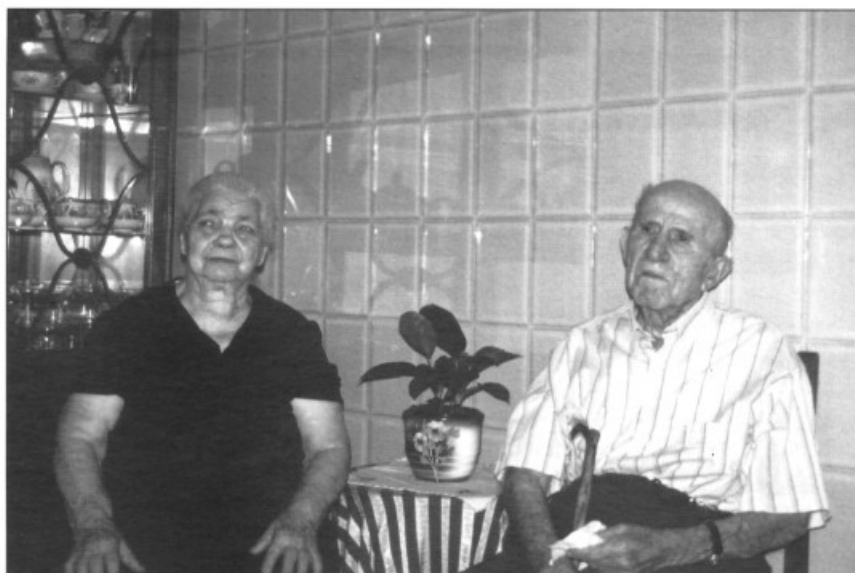
— **I ara que heu fet els 65 anys de casats, con ho heu celebrat?**

— Enguany no hem fet festa, perquè es va morir un fill meu i el meu home no estava gaire bé. No estam per festes, l'única cosa que tenim és molta de pena. Quan férem una bona festa va ser per les noces d'or, vàrem fer un dinar per a tots els fills i una foto. I un bon regal que ens varen fer els fills, varen pensar amb son pare i sa mare.

— **Què pensau del divorci?**

— Jo no entenc de cap de les maneres aquestes coses. Segur que no vol creure o un o l'altre. Tampoc no m'agrada gens que s'apleguin, però...

Si els caràcters no s'avenen sempre, que callin o un, o l'altre. Qualque pic han de callar. Me'n record que ma mare quan m'havia de casar em va dir: «Maria, te'n vas a ca sa sogra. No em contis res de si sa sogra fa o deixa de fer. Saps que has de fer si et fa ràbia qualque pic? T'encares a sa paret i converses amb sa paret. Ja veuràs que així no et barallaràs mai» I així ho vaig fer i molt bé que em va anar i és el consell que don a tohom.

— Madò Maria i l'amo En Tomeu varen celebrar els 65 anys de casats.

I ara no sé què passa. O és que no saben sofrir gens o no sé què és, tots deuen voler tenir raó. I jo dic que o un o l'altre no en té.

El divorci només té sentit si no es poden aguantar de cap de les maneres. Han de procurar respectar-se i d'aquesta manera trob que pot funcionar.

— **Que vos hagués agradat fer que no heu fet?**

— He fet tot el que havia de fer. No estic fallona en res, de la cosa que estic més satisfeta és d'haver-me duit bé amb la gent. Vaig servir la sogra, vaig servir el cunyat, vaig servir mon pare i ma mare, i de tot estic satisfeta. Especialment estic satisfeta dels fills, de tots. I també dels néts. També estic molt contenta d'aquests 65 anys de convivència amb el meu home perquè sempre ens hem duit molt bé.

I amb aquestes paraules vàrem deixar madò Maria i l'amo en Tomeu Covent.

A. Sitjar

FIO CAMPOS

Escola de Formació Vial

Carrer Plaça, 24 • Tels. 65.29.29 • 908.43.52.33
07630 CAMPOS

CAN GASPAREU
Ferreria fundada l'any 1868

- Compra i venda maquinària usada
- Reparació maquinària
- Ornaments artístics
- Treballs en acer inoxidable
- Fabricació i restauració de molins de vent
- Treballs de torn
- Ferrament

Jaume I, 43
07630 CAMPOS
Tel. 971 - 65.06.28

Ressò / 85

GALERIA DE FANTASMES de l'Estel de Mallorca que va esser capaç de ferir enmig de la diana i fer que el director de l'ABC perdés la calma i la tranquil·litat, encara que no la prepotència.

En aquest article, Palou es va limitar a dir a Ansón 200 noms, com deim en bon mallorquí. N'hi havia uns com nazi, genocida, xenòfob, fatxa; d'altres com beneitarro, cap de fava amb orelles, bàmbol, pardal de soca; encara n'hi havia uns altres com mierdalenyo, xaper d'urinari del Santiago Bernabeu, motlo de fer dimonis, fanfarró, fantasma, excrement d'elefant i finalment d'altres com esquit de diarrea, aturat, colló integral, espanyol i director de l'ABC. Això fins a 200.

Això va arribar al voraviu del director de l'ABC, a qui va arribar l'Estel de Mallorca i l'article en qüestió. Acte seguit degué decidir llevar del mig aquest moscard de províncies i li va posar una querella a través de la qual

demanà 15 milions de pessetes a Josep Palou i a l'Estel.

Nosaltres podem no estar d'acord amb les paraules que va usar l'escriptor de forma directa i metafòrica contra el capítol de l'ABC, però l'únic que va fer el professor Palou va ser defensar el president Soler i l'honor de molts de mallorquins que eren i són constantment ofesos pels articles d'aquell diari. S'han escrit llibres sencers sobre la persecució de la llengua i la cultura catalanes que s'ha fet des d'aquell pamflet. Jo només he volgut contribuir a deixar constància per a la nostra història que la persecució continua. Aquesta n'és una mostra evident. Cas que l'escriptor Josep Palou sigui condemnat a pagar, tindrà la solidaritat moral i econòmica de molts de mallorquins que no volem seguir essent trepitjats i que volem exercir el dret de defensar-nos a través de la paraula.

Joan Lladonet.

27

GALERIA D'ART

*Obert cada dia inclòs festius
de 19 a 23 h., i a hores
convingudes*

Avda. Primavera, s/n.
Tels. 65.50.98 • 65.01.96
COLÒNIA DE SANT JORDI

Vibrats Lladó, C. B.

*Biques pretendades
Taulons de formigó
Gordineses, escales i forns*

Jaume I, s/n. - Tel. 65.06.75 - CAMPOS

Es Campanar

Autoservici

Seccions de:

Congelats

Fruiteria

Carnisseria

Cansaladeria

Major, 36 - Tel. 65.07.69
07630 CAMPOS

Millor... i més aprop

TEMPORADA
96 - 97

*Gimnàs
Cotxomís*

Pesos

Gimnàstica manteniment

Gimnàstica correctiva

Aeròbic

Kung-fu

Tai-chi-chuan

Sauna

(Sol·licitud anticipada d'hora)

Carrer Menorca, s/n. - Tel. 65.28.08
07630 CAMPOS

La Pedrera

Amb l'arribada del setembre entraren en competició els equips de la pedrera de la secció de futbol del C.E. Campos, i vaja quin començament: dels cinc equips, quatre ocupen el primer lloc de la taula classificatòria.

Alevins 1a Regional

Campos 6 - Penya Arrabal 0
Recreatiu Mallorca 0 - Campos 5
P. Ramon Llull 0 - Campos 8

19 gols a favor i cap en contra; tres rivals d'entitat reconeguda ens fan pensar que en Balta, en Bordoy, en Bonet, en Guillem, en F. Mas i tots els membres d'aquest equip intentaran repetir els èxits als que ens tenen avesats.

Infantils 1a Regional

Campos 5 - Port de Pollença 0
Escolar 1 - Campos 5

Bon començament pels jugadors d'en Miquel Roig qui, amb la col·laboració d'en Pep Sansó, intentarà obtenir els millors resultats per aquest equip per evitar patiments.

Cadets 1a Regional

S'Horta 1 - Campos 4
Campos 0 - Sóller 2
Campos 5 - Badia 2
Poblense 3 - Campos 0
Campos 0 - Binissalem 1

2 victòries i 3 derrotes mantenen a aquest equip allunyat d'uns llocs capdavaners als que sens dubte poden optar-hi a poc que ho intentin.

Juvenils 1a Regional

Verge de Lluc 1 - Campos 5
Campos 4 - Alaró 0

Dues victòries que donen el primer lloc a un equip que havia patit molt les darreres temporades i serveix per encoratjar els jugadors en el seu camí cap al primer equip.

Redacció d'esports

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Bar Mercantil

*Nova direcció
Lourdes Calafat*

Tapes variades i entrepans

Plaça Creu, 23 • Tel. 65.07.27

07630 CAMPOS

PNEUMÀTICS I SERVEIS

PALENZUELA

ESPECIALITAT EN PNEUMÀTICS I EQUILIBRATS DE
TURISMES, CAMIONS, 4X4,
INDUSTRIAL I MOTOCICLETES

Carrer Manacor, 2 - A - baixos

Tel. 65.00.13

07630 CAMPOS

Particular: 65.11.65

TALLER

Grupo
VOLKSWAGEN

Toni Ripoll

AGENT OFICIAL

Ronda Jaume II, 55 • Tel. 65.24.76 • CAMPOS

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennàssar i Obrador

Formació amb títol Universitat del Sud de Califòrnia
Estomatologia general, Ortodòncia, Pròtesi.

Dr. Albert Font Juan

Col·legiat en ortodòncia per la Universitat de Nova York

Dr. Albert Caballero

Implantaments dentals

IMECO • ASISA • SANITAS • MARENOSTRUM • NOVOMEDIC • PREVIASA

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)

Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

Campos, seu del 9e Concurs Provincial de Canaricultura

L'Associació Campanera organitza el concurs els propers 27 i 28 d'octubre

Els propers dies 27 i 28 del present mes d'octubre se celebrarà a Campos el **9e Concurs Provincial de Canaricultura** i per dos dies l'Auditori Campaner serà el centre neuràlgic on es reuniran els millors exemplars de totes les illes en la disputa, mitjançant cànctics i colors, del màxim guardó del concurs. L'organització espera comptar amb la participació d'uns 800 ocells ja que és el primer concurs de la temporada, el més important a nivell provincial i preparatori i de classificació pel **Campionat d'Espanya** que se celebrarà a finals d'any a Reims (França) i pel **Campionat del Món** que es disputarà a Reims (França); cal destacar que l'estat espanyol serà la seu organitzadora del mundial de l'any 2.000. La importància d'aquest esdeveniment cobra especial interès si es té en compte que els canaricultors balears es troben entre els millors de tot l'Estat segons es desprèn dels resultats

obtinguts per aquests en els darrers anys en els campionats d'Espanya.

A més de tot això, el proper dia **18 d'octubre** hi haurà la **2a Mostra de Canaricultura Campanera**, només oberta als criadors de l'Associació de Canaricultors i Ocells de Camp de Campos que també tindrà la seva seu a l'Auditori.

Per tot això l'associació campanera espera que tant en la Mostra com el Concurs Provincial l'afluència de gent sigui nombrosa i l'èxit de públic, pensen, està garantit.

Josep-Antoni Sala i Toral

29

Temps de joc Ja hi tornam a ser

La lliga a la Tercera Divisió un any més s'ha iniciat i ho ha fet d'una manera, pel que fa als interessos del Campos, absolutament satisfactòria. Els dos empats i les quatre victòries aconseguides en els primers partits de lliga fan pensar que el primer equip del Campos tornarà estar entre els millors equips de la categoria, encara que la lliga no hagi fet més que començar. Les noves incorporacions «estrangeres» de l'equip, Cantos i Nuviala, comencen a fer-se notar sobretot el primer que, amb els cinc gols, és el segon màxim realitzador de l'equip encara que superat pel sempre eficient Femenias amb 6 gols. Dir ara que aquests dos jugadors firmen el 80% dels gols de l'equip i que probablement en acabar la lliga aquest percentage sigui més o manco el mateix no és precisament un exercici de perspicàcia i intuïció sinó més aviat el que tothom espera i una de les raons fonamentals de

compat aquest any amb els dos màxims realitzadors de la categoria la temporada passada en la qual marcaren 24 i 26 gols respectivament. Només un petit emperò, per aquell curolla que tenim alguns de trobar ossos en el lleu, és la quantitat de gols que ha encaixat l'equip - més d'un gol per partit - que no fa sinó demostrar que el joc de l'equip és poc donat a l'especulació en el resultat i més procliu al joc vistós i espectacular de l'atac.

La reafirmació del Campos en els primers llocs de la categoria no és, sembla prou clar, fruit de la casualitat o la sort sinó més aviat el resultat de la feina acurada d'un cos tècnic i directiu que han decidit fixar poc i bé, entre d'altres coses perquè ja tenien un planter de qualitat de l'any passat. En principi s'ha fet el que pareix que calia fer, retocar llocs dins l'equip per polir les mancances que pogués tenir. Més endavant, i depenent de si la pilota entra o no entra, els resultats

condicionaran l'encert o l'error d'uns i altres. Aquesta i no una altra és la crua realitat del que en diuen el millor espectacle del món.

Josep-Antoni Sala i Toral

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

Entrevista amb Xisco Amengual

La directiva del bàsquet campaner, en el seu intent de crear un club amb més estabilitat i projecció de futur, ha apostat per l'experiència de Xisco Amengual per coordinar la feina a fer amb els entrenadors i jugadors. D'això hem parlat amb ell.

Palmarés

Jugador:

— Al C. E. Espanyol, barriada Son Espanyolet de Palma, des de la temporada 73-74 fins a la temporada 79-80 -categoria junior-.

Entrenador:

— Als 17 anys començà a entrenar a Son Espanyolet.

— L'any 82 es treu el títol d'entrenador i entrena quasi totes les categories del C.E. Espanyol

— Juliol del 89 es treu el títol d'entrenador superior a Toledo i fitxa pel C.B. Patronat a l'equip juvenil Syrius-Patronat.

— A la temporada 90-91 l'incorporen a l'equip de 1ª divisió com ajudant de Jaume Ventura. Perden el play-off d'ascens a l'A.C.B. contra el Llíria (3-0).

— A la temporada 91-92 és l'ajudant a l'equip de 1ª divisió Prohaci-Patronat primer d'Àngel Martín Benito i després de Tim Shea, que són cessats. Al play-off d'ascens a l'A.C.B. es queda tot sol al front de l'equip. Guanyen el primer i segon play-off al Monte Huelva (3-2) i al Caja Badajoz (3-1) respectivament, perdent el definitiu contra el Càceres (3-1).

— A la temporada 92-93, ja com a professional, dirigeix l'equip de 1ª divisió SYP Patronat.

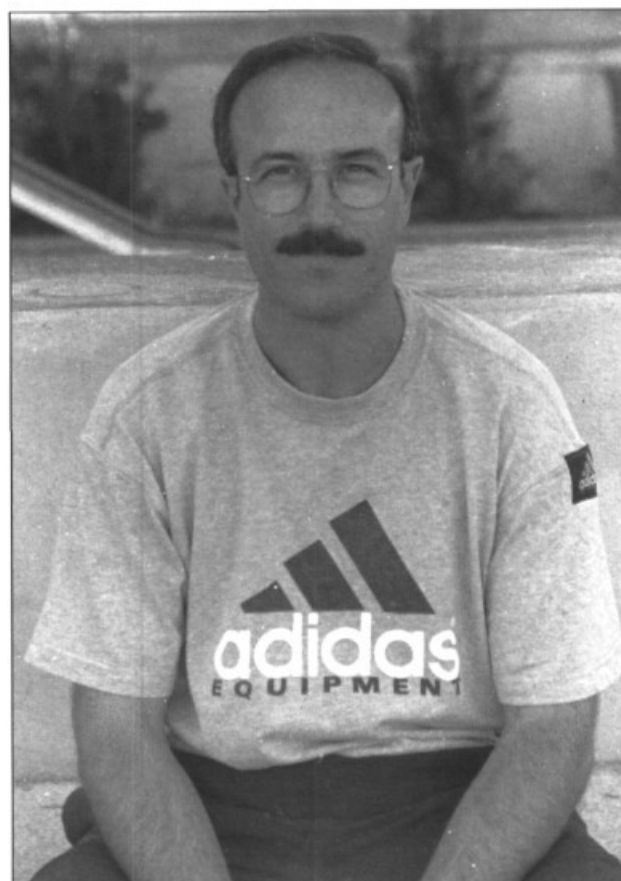
— A la temporada 93-94 entrena a 2ª divisió el Gesa-Alcúdia.

— A la temporada 94-95 l'Òptica Abel també de 2ª.

— A la 95-96 forma l'escola de bàsquet del C.E. Espanyol.

— Enguany ha fitxat a La Salle de 2ª on continua amb l'escola de l'Espanyol. També vendrà a Campos.

— Darrerament el bàsquet a Campos no ha acabat de funcionar; tu ara arribes de fora, quina impres-

— Xisco Amengual, coordinador de la part esportiva del Club Bàsquet Campos enguany.

sió tens per aquesta temporada?

— La impressió és bona perquè tant directius com entrenadors estan fent possible que això tenguí una continuïtat. El problema tal vegada és que falta un assessorament o una experiència de fora perquè això pugui aconseguir els resultats que fins ara no s'han pogut aconseguir.

— Quina és la teva funció al Club?

— Serà la d'assessorar i coordinar, juntament amb els entrenadors d'aquí, la feina que han de fer els jugadors segons l'edat i la categoria. Si es pot dir d'aquesta manera m'han demanat que porti la meua experiència com a entrenador i que recolzi la feina que sempre s'ha fet amb un assessorament tècnic.

— La feina planificada és a curt o a llarg termini?

— Lògicament l'hem feta a llarg termini perquè, amb paraules dels propis directius i entrenadors, el bàsquet a Campos està si no a zero si a molt baix nivell, ja que han tengut les mancances que abans hem esmentat. És impossible d'un dia per un altre tenir equips guanyadors i jugadors amb progressió; tot durà el seu temps, tant en formació d'entrenadors com en formació de jugadors. En un termini de dos, tres anys s'han de poder veure els resultats d'aquesta feina feta.

— Als pobles sempre és més difícil fer equips de 12

30

Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)

Tel. 64.09.64

jugadors, els seus objectius i la seva feina han de ser els mateixos que els de Ciutat?

— No té perquè ser diferent; lògicament nosaltres hem fet una planificació en base a la qualitat que hi ha ara, que no és bona però tampoc és dolenta perquè hi ha feta una feina que es nota. Aquí jo he aconsellat, des del meu punt de vista i des de la meua experiència, crear una escola amb unes pautes tècniques, físiques i tàctiques específiques per les diferents edats o categories i en base a la qualitat, anar pujant el nivell.

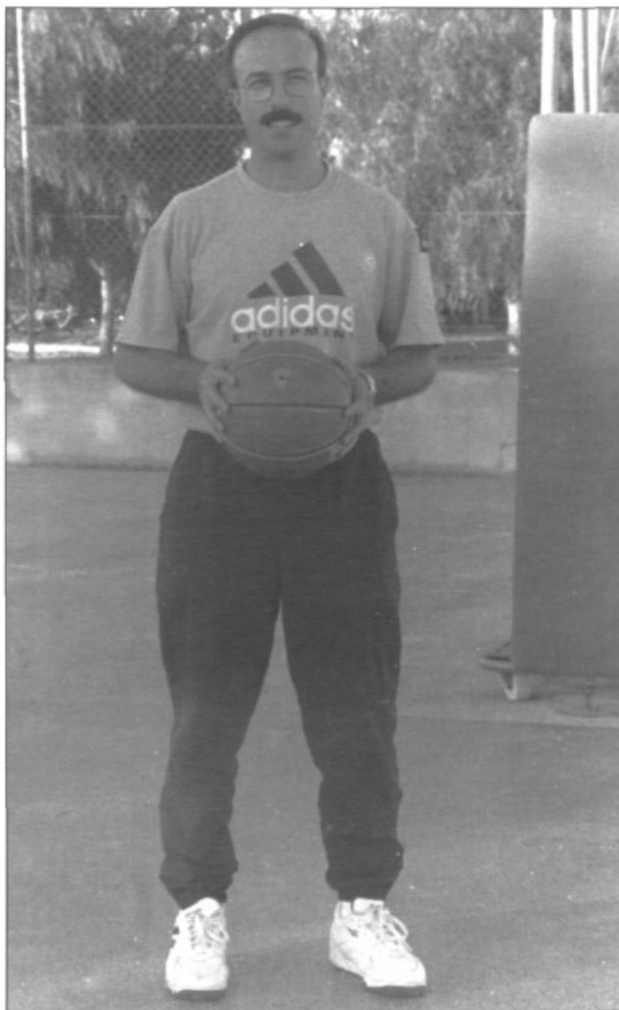
— És freqüent que a categories baixes -de mini a cadet- es miri massa el marcador, tu que penses d'això?

— A les categories baixes no hauria d'existir. Joestic en contra que es miri el marcador més que altres coses; al final del partit hauria de ser una dada més de la participació. La nostra missió és educar l'al·lot dins un ambient esportiu, de disciplina, companyerisme, de compartir l'esforç entre tots, de no pecar d'individualitats ... totes aquestes coses són les més importants abans que el marcador. És el darrer objectiu del jugador i de l'entrenador en aquestes categories. L'entrenador abans de tot ha de ser educador ja que qualsevol esport és una bona manera per educar els al·lots dins una bona integració social, a crear la seva personalitat, a tenir una higiene personal bona, a respectar la persona: això està per davant dels resultats esportius.

— Vols afegir res més?

— Simplement reiterar que la feina de Campos és primer de tot formar la infraestructura necessària des de la base, sense desmerèixer els juniors o seniors perquè també són del club. Però per ser el dia de demà un club important dins l'illa s'ha de crear aquesta infraestructura des de la base.

Agraïm a Xisco Amengual el temps d'aquesta entrevista i desitjam que la seva feina sigui profitosa perquè serà un bon senyal pel bàsquet campaner, i

— Xisco Amengual ha estat als peus de l'ascens a l'A.C.B. amb els equips que entrenava.

també, per la seva satisfacció personal.

*Esteve Tomàs
Miquel Oliver*

**Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:
16.01.00 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)**

SA CIMENTERA, S.A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ
FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 - 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

SERVEI DE TAXI

BARTOMEU CANTALLOPS

Servei de rehabilitació

Carrer Petra, 9 - 1er. - A

Tel. 65.03.76

07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.73.26.79

Netejam o Embrutam?

Blancor radiant no és sinònim de netedat ni de desinfecció, és sinònim de mort i contaminació. Necessitam aigua neta i aire per viure. Però a vegades i amb molta freqüència la nostra obsessió per la neteja ens fa arribar fins al punt de contaminar les nostres pròpies cases, amb tots els productes que utilitzam: ambientadors, insecticides, detergents, i un llarg etcètera de productes que realment són molt nocius pel medi. Molts de detergents quan arriben als nostres rius i llacs -desgraciadament a Mallorca no en tenim- es produeix el fenomen anomenat «eutrofització». Aquest fenomen consisteix que els fosfats que contenen els detergents actuen de nutrients per les algues, que comencen a proliferar tant fins al punt de formar una capa tan densa que mor per falta de llum i es deposita al fons; allà es podreix consumint una gran quantitat d'oxigen i això produeix la mort per asfíxia de tots els peixos del riu o del llac. Una de les coses més preocupants és l'allau de productes que dia a dia envaeixen les nostres cases; es poden trobar als supermercats, o a les prestatgeries d'una drogueria, o bé anunciats per la TV a la sobretaula, que és l'hora que més mestresses de casa estan davant del televisor. Un poderós exèrcit de rentaplats, detergents per rentar a mà i a màquina, netejaforas, ceres, ambientadors...

tots prometen la màxima eficàcia contra els gèrmens i la brutícia, amb la seva «gran fórmula revolucionària». Tot això no és més que publicitat i marqueting. Per què no demanau de què es componen aquests productes?, si cercau les etiquetes veureu com vos serà molt difícil trobar res que digui o que especifiqui quants de productes químics conté o quants són nocius pel medi. Alguns productes duen impresa la paraula «biodegradable», però no és prou garantia ja que certes substàncies poden ser assimilades per organismes vius com és el cas dels fosfats, i en grans quantitats poden alterar l'equilibri de l'ecosistema. L'aire que respirem també es veu afectat per la utilització de productes tals com ambientadors i sobretot insecticides, que a més solen ser molt perjudicials per a l'atmosfera.

Una cosa és certa i és que tots tenim una mica de culpa de tot això, perquè ens veim obligats a fer-ho. Naturalment hem de mantenir la casa neta però hi ha alternatives més naturals:

- La dutxa és més convenient que el bany, una dutxa de cinc minuts consumeix 100 litres d'aigua mentre que omplir la banyera són aproximadament 300 litres.

- És necessari assimilar què és higiene o què és estar tot el dia davall la dutxa.

- Per netejar la cal incrustada als dipòsits o a la tassa no és necessari utilitzar lleixius o derivats, podem utilitzar vinagre que és més natural i així evitar la destrucció de l'equilibri de les aigües residuals.

- Per brillantar metalls com el bronze i el coure el millor és el suc de llimona i un poc d'arena fina.

- El millor desodorant natural que hi ha és el suc de llimona, la seva acidesa acaba amb les bacteries de la mala olor.

- Abans de comprar res, mirar bé els seus components nocius i el risc que contenen per a la salut.

- Cercar els productes que més components naturals tenguin.

Fent tot això i un poc més ajudarem al nostre planeta i a tots els que hi vivim.

Guillem Burguera.

32

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc...

Ctra. Campos Llucmajor, Km. 1 · Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

**PISCINES I REFORMES
S'AIGUA BLAVA**

- Construcció de Piscines i Aljubs, sistema de formigó "Guintado".
- Construcció de Pistes de Tennis, Sistemes "Tennis Quick"

ANYS D'EXPERIÈNCIA AVALEN EL NOSTRE SERVEI

Carrer Eivissa, s/n. • 07630 CAMPOS
Tel. Mòbil 908.63.16.58

Un campaner intenta fer la volta al món en un veler (V)

De les Illes Galàpecs a Fiji

Solucionada amb no prou feines la pèrdua del timó, vaig salpar el 17 d'agost de la Badia de Vaiare (Moorca) cap a Fiji, 2.000 milles més cap a l'oest, o sigui, 3.700 quilòmetres.

La primera setmana vaig tenir poc vent i la segona en tingué de molt variable en intensitat. Això va fer que el somni fos lleuger i escàs. I és que havia de reglar les veles contínuament, ja que el vent oscil·lava entre 5 i 25 nusos i cal tenir en compte que un nus equival a una milla per hora. A moments va arribar als 30 o inclús als 40 nusos en els xàfecs. Només vaig tenir dos dies de pluja intensa i tronada forta.

La derrota passava devora les Illes Cook i Niue. La navegació es tornava delicada, així com m'apropava a Tonga i Fiji.

Tonga és un enfiloll de 170 illes, illots i baixos, repartits de nord a sud en una llargària de 400 quilòmetres. El cas és que tres dies abans encara no sabia si passar-les pel nord, pel sud, que és més llarg, però més fàcil, o pel centre. L'opció elegida condicionaria l'aproximació a Fiji pel nord-est, el sud-est o l'est, cadascuna amb les seves particularitats de navegació entre baixos i petites illes.

A la fi vaig escollir el centre de l'arxipèlag. Això em va permetre passar a unes dues milles de l'illa de Tofua, volcà actiu de 500 metres d'altura que escup foc i fum durant cinc minuts a intervals de deu. Però no vaig veure res. Estava en vaga!

Tota la zona està plena de volcans, alguns dels quals són submarins.

A continuació vos resumesc alguns passatges del quadern de bitacoca:

19-08-96 «...observat arc de Sant Martí de Lluna...»

26-08-96 «...observat fenomen de turbulència, romponents i aigua marronca en situació 20-23 S i 166-58 W. Supòs erupció submarina...»

27-08-96 «...observat meteorit

— N'Antoni Nicolau ja ha realitzat mitja volta al món.

molt lluent i de llarga durada...»
29-08-96 «...profunditat: 9.442 metres. Si em cau el rellotge no l'aniré a cercar. Però 100 quilòmetres més envant només hi ha 6 metres!...»

30-08-96 «...mar confusa, molt incòmoda. El vespre la botella d'oli Carbonell surt disparada del seu lloc, es destapa i vessa mig litre pel paol...»

31-08-96 «...avui és dissabte, però a les 24:00 botaré un dia i serà dilluns. El diumenge primer de setembre ha desaparegut. Això passa per navegar per aquí baix...»

2-09-96 «...passat el meridià inferior de Greenwich a les 12:20 en latitud 19-08 sud. Ja som a longitud est. He fet mitja volta al món!...»

Resum del dia vint-i-dos d'agost del meu diari: «...cada dia tenc la sort de veure el Sol quan es pon. Assegut davant el màstil, a primera fila, esper que comenci l'espectacle. I comença! Mentre el vent i els darrers rajos de Sol, tebs, acaricien i lluiten per la superfície del meu cos, la proa del veler romp en soroll en una planejada llarga, escumosa, blanca. La vela de proa gemega breument. De sobte l'astre rei desapareix, menjat

per l'oceà. Cel i mar es van tenyint lentament d'un rosa pàl·lid, sanguinós, cada cop més intens. Mir al meu voltant. No hi ha ningú. Som l'únic espectador mortal de la funció. Cel, mar i jo mateix som testimonis anodins de la mort del dia. I em sent ficat dins aquesta sensual harmonia de la natura. Un albatros passa pel meu costat. Ens miram un moment i després cada un pren pel seu camí. Aquest no l'havia vist. Un altre espectador.

S'acosta el vespre. Altres espectacles. Altres sensacions. Altres espectadors. I mentre, segueix voltant el món, amb ganes d'espai, de llum, d'aire, d'amor, de vida, ...»

Pas a prop de l'illa de Vatoa. L'any 1789 el famós capità Blight de la Bounty fou abandonat dins un bot en aquest indret i va arribar a Fiji.

Al cap d'uns dies de dormir poc, pels perills que hi ha, dia tres de setembre, a les nou del matí vaig fondejar a Suva, capital de Fiji.

La mar encara és un lloc d'aventures, com fa segles.

*Bon vent.
Antoni Nicolau*

Sa Pesquera

Com ja vos vaig dir la darrera vegada, quan s'acaba l'estiu, el centre d'atenció dels pescadors està en la Prova Social que enguany segons la modalitat es va fer en diferents dates.

Els primers a competir foren els pescadors d'embarcació i els de pesca submarina que enganxaren el bon temps de finals d'agost. Fou el diumenge 25 i els més avantatjats dels que anaren en barca foren Tomas Mas Salom, Joan Llompart Santmartí i en Toni Huguet amb aquest ordre. I a la categoria de dames el primer lloc fou per na Miquela Perelló seguida de na Isabel Llompart.

A la pesca submarina, l'ordre de classificació fou: 1r Llorenç Gelabert, 2n Pere Antoni Oliver, 3r Biel Valls

Ja dins el mes de setembre el temps s'embrutà un poc i no passaren massa gust els participants a la Prova Social de Grumeig i de Roquer que tingué lloc el dia 16. Va esser un dia de brusca i els que aguantaren les quatre hores que durà la prova, acabaren ben banyats. Però ja ho diuen: «qui vol peix que es banyi el cul». I els més forts i més ben classificats foren:

al grumeig:	1r Tomeu Julià 2n Buenaventura Campos 3r Guillem Lladó
a roquer:	1r Juan Arcas 2n Miquel Ginard 3r Toni Salas
juvenil	1r Adrian Aragunde
dames	1a Francisca Villalonga 2a Francisca Ferrà

I per acabar les Proves Socials 96 es va fer una prova especial per als més petits. Era la categoria infantil de roquer que es va fer el dissabte 21 de setembre. La prova tingué una durada de dues hores després de les quals encapçalaven la classificació en Miquel Àngel Llompart Gayà, com a segon en Joan Llompart Gayà i tercera n'Antònia Fullana Alzamora empatant a punts amb en Toni Salom Vadell.

Cal dir que tots ells feren un gran esforç aconseguint unes pescades que varen deixar a més d'un dels grans bocabadada.

Jaume Clar

RESSÒ

Revista mensual

ANY 9

Octubre 1996 • N.º 85

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

Montserrat Alcaraz

Pere Ollers

Antònia Sitjar

Esteve Tomàs

Coordinadora Publicitat:

Carme Llaneras • Tel. 65.21.32

COL-LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Guillem R. Caldentey

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Guillem Burguera

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Miquel Roig Adrover

Joan Lladonet

Francisca Oliver

Subscripció: 2.750 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

250 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i impressió:

ADROVER - CAMPOS

Tel. 65.02.02

Bàsquet

Com va? Aquest mes hi ha poca cosa a dir després d'un setembre en què ha anat agafant cos tot el que vos contàvem a números anteriors.

Per començar destacar la sorpresa que s'endugueren els encarregats d'anar a cercar els llistats dels nins inscrits a les escoles ja que es van trobar amb gran nombre d'inscrits que permetran posar en marxa tres equips més dels prevists en les categories inferiors, amb la novetat que dos seran mixts i jugaran a la mateixa categoria.

L'altra notícia d'aquest mes és que els equips **senior masculí** i el **junior femení** ja han jugat el seu primer partit a l'hora d'escriure aquestes retxes. El tanteig no va ser favorable als equips campaners, però el joc exhibit en molts moments prometen jornades millors.

Ja per acabar indicar que en sortir aquest escrit s'haurà fet la presentació de tots els equips, i recomanar-vos llegir l'entrevista que férem a Xisco Amengual ja que pot ajudar a entendre el sentit de gran part de la feina dels equips a més d'explicar perquè mai no es perd tot quan no es guanyen els partits. Adéu!.

Per cert si el mes passat xerràvem de l'estat de les instal·lacions, aquest mes hem de dir que l'ajuntament ha aconseguit que es pintassin les pistes de bàsquet.

Miquel Oliver i Bauçà

35

**UNITAT D'EDUCACIÓ MATERNAL
PREPARACIÓ SOFROLÒGICA
A LA MATERNITAT**

**També
Assegurances privades
i
Educació maternal aquàtica**

Caterina Cerdà
Tels. 58.24.60
82.51.16
FELANITX

PUBLICITAT

A RESSÒ

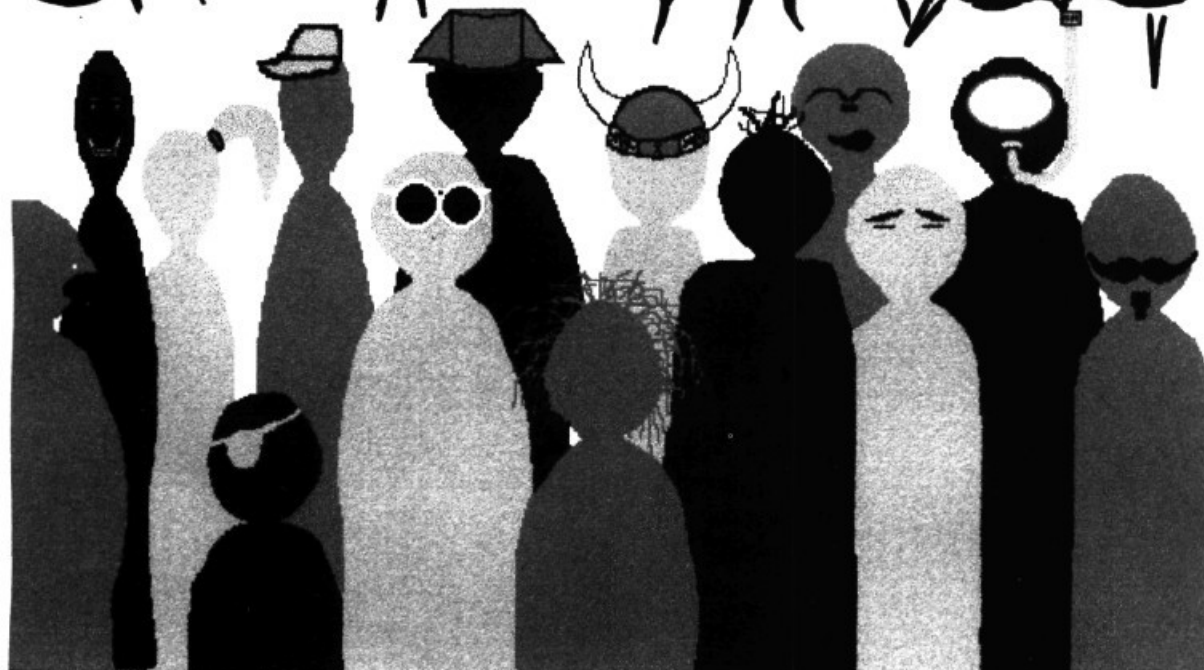
Carme Llaneras.

Tel. 65.21.32

Fax. 65.01.47

SERVEI DE REVELATGE

Quin voleu?

VOS HO SERVIREM!